

EGYENESSZÁRNYÚ ROVAROK A DUNA–TISZA KÖZI TURJÁNVIDÉKEN (ORTHOPTERA)

SZÖVÉNYI Gergely

*Eötvös Loránd Tudományegyetem, Biológiai Intézet, Állatrendszertani és Ökológiai Tanszék
1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/C. E-mail: gergely.szovenyi@ttk.elte.hu*

A Duna–Tisza köze északnyugati részén húzódó Turjánvidék változatos fátlan élőhelyei gazdag egyenesszárnyú-faunának adnak otthont. A területről jelentősebb összefoglaló orthopterológiai munka eddig nem született, csak kisszámú publikált adat ismert innen. A 2000-es évek eleje óta intenzívebb természetvédelmi célú biológiai vizsgálatok, így orthopterológiai kutatások is folytak az Ócsai Gyakorlótérén, a Táborfalvai Lő- és Gyakorlótérén, illetve az ez utóbbival jelentősen átfedő Turjánvidék kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területén (HUDI20051). A vizsgált területről 43 egyenesszárnyúfaj 112 publikált és 59 faj 1499 új adata gyűlt össze. Összesen 69 faj (25 tojócsöves és 44 tojókampós) vált innen ismertté. A korábban publikált adatok közül 4 faj taxonómiai változások és téves azonosítás miatt törlendő, a tényleges fajsza-
m így 65 (25 tojócsöves és 40 tojókampós), ami a teljes magyarországi egyenesszárnyú fauna 51 százaléka. Ez a terület kiterjedését és síkvidéki jellegét figyelembe véve igen gazdagnak számít, ami a turjánvidéki gyepes élőhelyek nagy kiterjedésével és változatosságával magyarázható. A területről korábban közölt fajok közül 2 nagytermetű erdőssztyeplakó faj (*Bradyporus dasypus* és *Onconotus servillei*) feltehetően már a XX. század elejére kipusztult az egész országból. A ma is előforduló fajok között 1 fokozottan védett (*Isophya costata*) és 5 védett (*Acrida ungarica*, *Acrotylus longipes*, *Calliptamus barbarus*, *Gampsocleis glabra* és *Polysarcus denticauda*). További 22 nem védett ugyan, de természetvédelmi szempontból regionálisan értékes. Ezek közül kiemelendő a *Montana montana*, a *Myrmeleotettix antennatus* és az *Euchorthippus pulvinatus*, melyek a Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) európai vörös listájában az Európai Unió szintjén veszélyeztetett fajok.

Kulcsszavak: Duna–Tisza köze, fauna, Magyarország, Orthoptera, Turjánvidék

BEVEZETÉS

A Duna–Tisza köze északnyugati részén, a Duna-völgy szélén húzódó Turjánvidék az Alföld kiemelkedően gazdag élővilágú része. Az egykori Duna-ágak mentén és azok környezetében, a Homokhátság peremén kialakult táj fajgazdagsága a változatos mikrodomborzatnak, talajviszonyoknak és a táji szinten máig viszonylag jó állapotban fennmaradt természetközeli élőhelyeknek köszönhető.

A Turjánvidék egyik különösen jó állapotú, nagy kiterjedésű területe a Táborfalvai Lő- és Gyakorlótér és környéke. Ez részben a több mint 100 éve

tartó katonai használat nyújtotta bizonyos védelemnek köszönheti jól megmaradt természeti állapotát, noha e használat negatívumait sem szabad elfelejteni (pl. tüzek hatása, helyenként akár szántóföldi gazdálkodás a lőtérén, vízelvezető csatornák építése). Az egyenesszárnyú rovarok szempontjából a legjelentősebb élőhelyek itt is a különböző fátlan területek, ahol e rovarok a magyarországi klimatikus viszonyok között a legmagasabb fajsza­mot és egyben a legnagyobb tömegességet érik el (ŠUŠLÍK 1975).

A terület orthopterológiai szempontból gazdag, ám eddig csak kevés adatot publikáltak innen. A közeli Csévharaszi homokbuckás (SZELÉNYI és mtsai 1974) és a rákosi vipera lakta kiskunsági rétek (SZÖVÉNYI 2007) egyenesszárnyúiról részletes összefoglaló tanulmányok készültek. E területek szomszédosak a jelen vizsgálat tárgyát képező hasonló területekkel, így faunájuk is nagyban hasonló. Az utóbbi cikk ráadásul a jelen kutatás során vizsgált területet kis részben érinti is Kunpeszér területén, bár konkrét lokalitásokat a rákosi vipera védelmének érdekében nem közöl. Ezeken kívül elég kevés azonosítható adat lelhető fel különböző, főleg régebbi közleményekben. Az alábbiakban a publikált adatok összegyűjtése mellett a saját itt végzett kutatásaim eredményeit összegzem. A munka fő célja a vizsgált területen, a táborfalvai lőtérén és környezetében előforduló egyenesszárnyú-fajok áttekintése és ökológiai, természetvédelmi szempontú értékelése.

ANYAG ÉS MÓDSZER

A vizsgált terület

Az alábbi vizsgálat a Táborfalvai Lő- és Gyakorlótérre és az Ócsai Gyakorlótérre, illetve az ezekkel jelentős átfedést mutató Turjánvidék SCI (HUDI20051) és kis mértékben a Csévharaszi Homokvidék SCI (HUDI 20012) területére terjed ki (1. ábra). Ez magába foglalja Ócsa, Dabas, Inárcs, Kakucs, Örkény, Táborfalva, Tatárszentgyörgy közigazgatási egységeinek jelentősebb részeit és Bugyi, Kunpeszér, Újhartyán illetve Csévharaszt települések külterületének kis hányadát. Mindezen területen nagy arányban találhatók változatos típusú és állapotú fátlan élőhelyek, amelyek egyenesszárnyú-faunája napjainkig gazdag.

Adatforrások

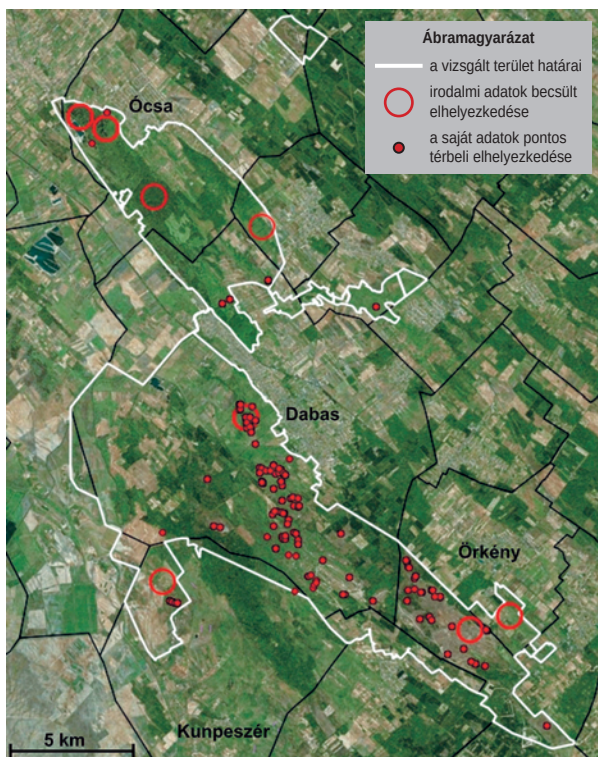
A vizsgált területen előforduló egyenesszárnyú rovarok ismeretéhez a fő forrást a saját mintavételeim adták. A terület egyes részein 1995-től kezdődően rendszeresen és ritka, majd 2004-től, főleg a táborfalvai lőtér területén intenzívebb gyűjtéseket végeztem. Ezek eredményei mellett néhány további, rovarász kollégától

származó újabb megfigyelés is gazdagítja a felhasználható adatbázist.

A feldolgozásra került adatok maradék kis hányadát a korábbi, már publikált adatok adták FRIVALDSZKY (1867), PUNGUR (1899), RÁCZ (1986, 1992), RÁCZ és mtsai (2005), illetve NAGY és mtsai (2010) munkáiból. Noha ezek egy része pontosan datált, az előfordulások nem lokalizálhatók kellő pontossággal, többségüknél csak a település neve ismert. Mivel a vizsgált terület nem foglalja magába az adott települések teljes külterületét, e régebbi adatok esetében biztosan nem állítható, csak nagy va-

lósínúséggel feltételezhető, hogy az adott példányt valóban a vizsgált terület határain belül fogták. Ezek az adatok vagy az 1800-as évekből, vagy az 1950-es évektől kezdődően gyűjtött anyagokból származnak. Közülük azokat az adatokat vontam be az áttekintésbe, amelyek esetében az adott település (Dabas, Inárcs, Ócsa, Örkény, Táborfalva) külterületének jelentősebb része a vizsgált területbe tartozik. Bevonásuk mellett szól az is, hogy az érintett települések határában a nagyobb kiterjedésű természetes élőhelyek a kevés XIX. századi adat kivételével már a gyűjtésük idején is főleg a vizsgálatba vont területekre estek, ami növeli annak a valószínűségét, hogy a kérdéses területről származnak.

Ha azt feltételezzük, hogy mégsem e külterületi részekről valók az adatok, a fajok számára alkalmas élőhelyek a vizsgált területbe eső részekben is minden esetben megtalálhatók voltak, tehát nagyban valószínűsíthető, hogy legalábbis ott is előfordulhattak az adott időszakban (illetve a legtöbb esetben jelenleg is). Ezek alapján az ilyen, csak település szinten lokalizált adatokat is a mintavételi területről származóként kezeltem a továbbiakban.

1. ábra. A vizsgált terület és a gyűjtőhelyek elhelyezkedése azon belül

A régi kunpeszéri adatokkal (FRIVALDSZKY 1867, PUNGUR 1899) kapcsolatban felmerült, hogy azok jelentős része a Peszéri-erdőből, vagy akár az attól északra eső területekről származik, amelyek jelenleg részben Dabashoz tartoznak, részben pedig a lőtér részei. Ezen felül, noha a település külterületének csak kis hányada része a vizsgált területnek, a felsorolt fajok számára alkalmas élőhelyek minden esetben jelenleg is megtalálhatók ott, sőt e fajok nagy részét magam is kimutattam onnan. Ezeket így szintén bevontam az összesítésbe.

Mintavételi módszerek

A kisszámú publikált adat esetében a mintavétel módjára általában nincs utalás, bár valószínűleg többnyire az orthopterológiában általánosan használt fűhálózással és egyeléssel fogták az egyedeket. A saját, illetve egyéb nem publikált adatok esetében a mintavétel szintén fűhálózással, esetleg egyeléssel vagy akusztikus detektálással történt, ez utóbbihoz esetenként ultrahangdetektor (Mini-3 Bat) szolgált segítségül. A saját mintavételek során a begyűjtött példányok túlnyomó többségét természetvédelmi megfontolásból az azonosításuk és dokumentálásuk után élve szabadon eresztettem, néhány esetben ezek bizonyító példányként a saját gyűjteményembe kerültek.

A tudományos nevek az Orthoptera Species File (CIGLIANO és mtsai 2017) nevezéktanát követik.

EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉS

A vizsgált terület egyenesszárnyú-faunájának fajgazdagsága

A vizsgált területről összesen 43 egyenesszárnyúfaj 112 publikált és 59 faj 1499 új, néhány kivételtől eltekintve saját gyűjtési és észlelési adata gyűlt össze 117 lokalitásról (1. és 2. táblázat). Ezek alapján a közölt és nem publikált adatokat összesítve a vizsgált területről összesen 69 faj (25 tojócsoves és 44 tojókampós) vált ismertté. Ez a teljes magyar egyenesszárnyú-fauna – 128 faj (SZÖVÉNYI és mtsai 2016) – kb. 54 százaléka. Ezek közül azonban 4 sáska-faj törlendő (a részleteket lásd A listából törlendő fajok című alfejezetnél), a tényleges fajszám tehát 65, ami pedig a teljes fauna 51 százaléka. Ez, a terület síkvidéki jellegét figyelembe véve igen gazdag faunát jelent, ami az intenzíven kutatott hegyvidéki tájainkéhoz mérhető; például a Bükkből a hegylábakat is beleértve 77, az Aggteleki-karsztról is 77, a Cserhátból pedig 69 faj ismert eddig (SZÖVÉNYI és mtsai 2013, nem közölt saját adatokkal kiegészítve). A magas fajszám főleg a Turjánvidék gyepes élőhelyeinek sokszínűségével

magyarázható, ami a változatos mikrodomborzati és talajviszonyoknak, illetve a megmaradt nagy kiterjedésű természetes és természetközeli állapotú élőhelykomplexeknek köszönhető.

1. táblázat. A vizsgált terület tojócsoves egyenesszárnyúinak (Orthoptera: Ensifera) régi publikált és új adatai alapján felállított fajlistája (KIP: Magyarországról kipusztult; É: regionálisan értékes; V: védett; FV: fokozottan védett)

fajnév	megj.	régi adatszám	új lokalitások száma
<i>Bradyporus dasypus</i> (Illiger, 1800)	KIP	1	
<i>Bicolorana bicolor</i> (Philippi, 1830)			37
<i>Conocephalus dorsalis</i> (Latreille, 1804)	É	1	1
<i>Conocephalus fuscus</i> (Fabricius, 1793)		8	38
<i>Decticus verrucivorus</i> (Linnaeus, 1758)		2	47
<i>Gampsocleis glabra</i> (Herbst, 1786)	V	1	34
<i>Gryllus campestris</i> Linnaeus, 1758			39
<i>Isophya costata</i> Brunner von Wattenwyl, 1878	FV		12
<i>Leptophyes albobittata</i> (Kollar, 1833)			3
<i>Meconema thalassinum</i> De Geer, 1773			1
<i>Modicogryllus frontalis</i> (Fieber, 1844)			3
<i>Montana montana</i> (Kollar, 1833)	É	3	4
<i>Oecanthus pellucens</i> (Scopoli, 1763)			29
<i>Onconotus servillei</i> Fischer von Waldheim, 1846	KIP	3	
<i>Phaneroptera falcata</i> (Poda, 1761)		2	9
<i>Phaneroptera nana</i> Fieber, 1853	É	2	2
<i>Platycleis grisea</i> (Fabricius, 1781)		1	6
<i>Platycleis affinis</i> Fieber, 1853	É		18
<i>Polysarcus denticauda</i> (Charpentier, 1825)	V		11
<i>Pteronemobius heydenii</i> (Fischer, 1853)		2	6
<i>Rhacocleis germanica</i> (Herrich-Schäffer, 1840)	É	1	
<i>Roeseliana roeselii</i> (Hagenbach, 1822)		1	40
<i>Ruspolia nitidula</i> (Scopoli, 1786)	É	1	16
<i>Tessellana veysseli</i> Koçak, 1984	É		8
<i>Tettigonia viridissima</i> (Linnaeus, 1758)			17
Összesen		29	381

2. táblázat. A vizsgált terület tojókampós egyenesszárnyúinak (Orthoptera: Caelifera) régi publikált és új adatai alapján felállított fajlistája (!!!: listából törlendő; É: regionálisan értékes; V: védett)

fajnév	megj.	régi adatszám	új lokalitások száma
<i>Acrida ungarica</i> (Herbst, 1786)	V	6	36
<i>Acrotylus insubricus</i> (Scopoli, 1786)	É	7	19
<i>Acrotylus longipes</i> (Charpentier, 1845)	V		1
<i>Aiolopus thalassinus</i> (Fabricius, 1781)		2	2
<i>Calliptamus barbarus</i> (Costa, 1836)	V		30
<i>Calliptamus italicus</i> (Linnaeus, 1758)			29
<i>Chorthippus albomarginatus</i> De Geer, 1773	!!!	1	
<i>Chorthippus biguttulus</i> (Linnaeus, 1758)		3	5
<i>Chorthippus brunneus</i> (Thunberg, 1815)		5	30
<i>Chorthippus dichrous</i> (Eversmann, 1859)	É	1	24
<i>Chorthippus dorsatus</i> (Zetterstedt, 1821)		5	37
<i>Chorthippus loratus</i> (Fischer von Waldheim, 1846)	!!!	1	
<i>Chorthippus mollis</i> (Charpentier, 1825)		5	18
<i>Chorthippus oschei</i> Helversen, 1986			6
<i>Chrysochraon dispar</i> (Germar, 1834)			5
<i>Dociostaurus brevicollis</i> (Eversmann, 1848)	É		26
<i>Euchorthippus declivus</i> (Brisout de Barneville, 1848)		1	43
<i>Euchorthippus pulvinatus</i> (Fischer von Waldheim, 1846)	É		38
<i>Gomphocerippus rufus</i> (Linnaeus, 1758)		2	
<i>Mecostethus parapleurus</i> (Hagenbach, 1822)		2	5
<i>Myrmeleotettix antennatus</i> (Fieber, 1853)	É	2	23
<i>Myrmeleotettix maculatus</i> (Thunberg, 1815)		1	14
<i>Oedaleus decorus</i> (Germar, 1825)	É	1	14
<i>Oedipoda caerulea</i> (Linnaeus, 1758)		6	24
<i>Oedipoda miniata</i> (Pallas, 1771)	!!!	1	
<i>Omocestus haemorrhoidalis</i> (Charpentier, 1825)		1	20
<i>Omocestus minutus</i> (Brullé, 1832)	É		2
<i>Omocestus petraeus</i> (Brisout de Barneville, 1852)	É	1	11
<i>Omocestus rufipes</i> (Zetterstedt, 1821)		4	40
<i>Pezotettix giornae</i> (Rossi, 1794)	É		9
<i>Pseudochorthippus montanus</i> (Charpentier, 1825)	É	4	
<i>Pseudochorthippus parallelus</i> (Zetterstedt, 1821)			52
<i>Sphingonotus caeruleus</i> Linnaeus, 1767)		2	2
<i>Stenobothrus crassipes</i> (Charpentier, 1825)	É	1	22
<i>Stenobothrus fischeri</i> (Eversmann, 1848)	É		11

fajnév	megj.	régi adatszám	új lokalitások száma
<i>Stenobothrus lineatus</i> (Panzer, 1796)		4	33
<i>Stenobothrus nigromaculatus</i> (Herrich Schäffer, 1840)		1	17
<i>Stenobothrus rubicundulus</i> Kruseman & Jeekel, 1967	!!!	1	
<i>Stetophyma grossum</i> (Linnaeus, 1758)		4	
<i>Tetrix bolivari</i> , Saulcy, 1901	É		1
<i>Tetrix subulata</i> (Linnaeus, 1758)			15
<i>Tetrix tenuicornis</i> (Sahlberg, 1891)			9
<i>Xya pfaendleri</i> Harz, 1970	É		1
<i>Xya variegata</i> (Latreille, 1809)			1
Összesen		75	675

Az egyenesszárnýú-fauna időbeli változása

Az eddig publikált adatok mindegyike két sajáttól eltekintve több mint 30 éves, többségük azonban még ennél is jóval régebbi, míg a saját gyűjtések néhány korai adattól eltekintve az elmúlt 15 éven belüliek. Ez alapján a két időszak adatain alapuló fajlisták érdemben összehasonlíthatók. Igaz ugyanakkor, hogy a két időszak összevetésének alapjául szolgáló adatok számában egy nagyságrendnyi eltérés van az utóbbi időszak javára. Joggal várható tehát, hogy az ekkor előkerült fajok száma is magasabb legyen, ami így is van. Az újonnan előkerült fajok ez alapján nem nyújtanak túl sok információt a fauna változásáról, mivel önmagában a nagyobb intenzitású mintavételezés is okozhat ilyen többletet. Sokkal érdekesebbek a csak a korábbi gyűjtések során előkerült fajok, ugyanis a négy törlendő fajon kívül is több ilyen akad. Ezek közül kettő, a pozsgóc (*Bradyporus dasypus*) és a pajzsos szöcske, vagy régies nevén érdes vemhe (*Onconotus servillei*) valószínűleg már a XIX. század végére, a XX. század elejére kipusztult az ország egész területéről. Feltételezhető ráadásul, hogy e jellegzetesen erdőssztyeppi fajoknak a táborfalvai lőtér és környéke, vagy még inkább a Peszéri-erdő és környéke lehetett az utolsó magyarországi menedéke. A német szöcske (*Rhacocleis germanica*) talán egyetlen Duna–Tisza közti adata is erről az erdőssztyepről származhatott, és a két előző fajjal együtt tűnhetett el ez is az erdő művelésbe vonásával. A lápréti sáska (*Pseudochorthippus montanus*), a tundrasáska (*Stetophyma grossum*) és az erdei bunkóscsápúsáska (*Gomphocerippus rufus*) valószínűleg jelenleg is előfordul a területen; a két utóbbi faj adatai Ócsáról származnak, ahol rendszeres saját mintavételekre nem került sor, és ahol számukra alkalmas élőhelyek a mai napig rendelkezésükre

állnak. A lápréti sáska – melynek Ócsa mellett Dabas határából is ismert régi adata – ugyanakkor erősen kötődik az egész évben vizenyős élőhelyekhez, különösen nálunk, areájának déli peremén. Márpedig az ilyen élőhelyek erősen szárazodnak a talajvízszintnek a Duna–Tisza közén tapasztalható általános, jelentős mértékű csökkenése miatt, és ezért ez a faj is biztosan visszaszorult az egész térségben. Ez összhangban áll azzal a megfigyeléssel, hogy a mediterrán elterjedésű, melegkedvelő és szárazságtűrő kis hegyisáska (*Pezotettix giornae*) viszont a Dabasi Turjános TT-ben 2004 és 2015 között több helyszínen is gyakoribb lett, aminek oka az ottani gyepek mezoklimájának szárazabbá, melegebbé válása lehet.

Természetvédelmi szempontból kiemelendő fajok

A területen előforduló fajok közül 1 fokozottan védett és 5 védett, ezen felül pedig további 22 különböző okokból regionálisan értékesnek tekinthető. Az eddig előkerült fajok mellett természetesen továbbiak is várhatók. A vizsgált terület szomszédságában 3 olyan faj jelenleg is ismert, amelyek ott is valószínűleg előfordulnak. Ezek egyike a jól repülő, és 1994-ben a közeli Tatárszentgyörgy határában kisebb saskajárással jelentkező, ám azóta csak ritkán észlelt marokkói sáska [*Dociostaurus maroccanus* (Thunberg, 1815)]. Ez parlagokon és felnyíló száraz, általában degradált, gyomos gyepekben él. A második a Kunadacs, Kunpeszér és Csévharaszt határából is ismert, jó állapotú száraz, nyílt sztyeppjellelű élőhelyeken szórványosan előforduló védett szerecsen sáska [*Celes variabilis* (Pallas, 1771)]. A harmadik a szintén védett farkos lombszöcske [*Tettigonia caudata* (Charpentier, 1845)], amely 2004-ben Kunpeszér határában került elő. Jellemzően extenzív gabonavetésekben és azok szegélyében, vagy magas növényzetű sztyeppi élőhelyeken fordul elő, és az 1960–1970-es évek óta országszerte megritkult az intenzívebb mezőgazdasági termelés (nagytablás művelés, pihentetett parlagok megszűnése, gyomos szegélyek felszámolása, fokozott kémiai növényvédelem) következtében (KENYERES és BAUER 2001). E fajok mindegyike a kijelölt vizsgált területtől néhány kilométeren belül korábban is ismert volt (pl. SZÖVÉNYI 2007), és a számukra alkalmas élőhelyek itt is jelen vannak nagyobb kiterjedésben.

Ezeket kívül Duna–Tisza közeli előfordulása és élőhelyigénye alapján több további faj előfordulása is valószínűsíthető, bár ezek eddig nem kerültek elő a környékről. Ilyenek például a kis rétisáska [*Stenobothrus stigmaticus* (Rambur, 1838)], a fekete tücsök [*Melanogryllus desertus* (Pallas, 1771)] és a közönséges lőtücsök [*Gryllotalpa gryllotalpa* (Linnaeus, 1758)].

Isophya costata Brunner von Wattenwyl, 1878 (szöcskefélék – Tettigoniidae) – magyar tarsza – A vizsgált területen előforduló egyetlen fokozottan védett egyenesszárnýú a magyar tarsza. A 2000-es években derült ki, hogy e röpképtelen, Kárpát-medencei bennszülött szöcskefaj egyik legjelentősebb előfordulási területe a Duna–Tisza köze, ahol a Turjánvidéken és néhány nagyobb homokhátsági lápmedence megmaradt üde rétjein nagy kiterjedésű egybefüggő élőhelyei és hatalmas populációi találhatók (CHOBANOV és mtsai 2016). Egyik itteni előfordulása a táborfalvai lőtér Dabashoz tartozó központi lő- és gyakorlóterének kiszáradó láprétjein ismert. Előfordulási mintázata itt sajátos. A számára látszólag alkalmas üde réteknek csak kis foltjain sikerült megtalálni, ráadásul egy-egy mintavételi egységnél csak nagyon kevés egyedet. A terület használati módja alapján azonban ez nem meglepő. A lő- és hadászati gyakorlatok során rendszeresen, többek között a magyar tarsza aktivitása időszakában (nagyjából március és június között) is kisebb-nagyobb tüzek pusztítják el e gyepek bizonyos részeit. Ilyenkor az ott élő populáció abban az évben kikelt és aktív része bizonyosan megsemmisül. A talajban akár 2–4 évig diapauzáló tojásokból ugyan pótlódhat az állomány, de ha egy területen rendszeresen bekövetkeznek ilyen helyi katasztrófák, az a tojásbank kimerülése után, már néhány év alatt is a lokális állomány kipusztulásához vezethet. Feltehető ugyanakkor, hogy éppen a tüzesetek foltossága miatt a teljes populáció bizonyos mértékig képes ezt a jelentős bolygatást is tolerálni.

A vizsgált területtel határos hatalmas kiterjedésű peszéradacsi réteken a fajnak globális mértékben is jelentős populációja él. E rétek lőtérhez tartozó északi részén, a Kiskunsági Nemzeti Park törzsterületével szomszédos Felsőpeszéri-rétek lőtérhez tartozó gyepeiben (Dög-hegy környéke) 2006–2007-ben a központi lőtérhez hasonló kis állománytöredékek váltak ismertté. Azóta a KNPI koordinálásával természetvédelmi célú szántó-gyep átalakításokat végeztek itt, ezután a faj meglepő gyorsasággal benépesítette az újonnan kialakuló alkalmas élőhelyeket. Mára több száz hektárnyi visszagyepesített paragon és az azokkal határos olyan ősgyepfolton is megtalálható, ahol előzőleg nem észlelték (Máté András szóbeli közlése, 2017). Ez a gyors állománynövekedés valószínűleg e gyepek jelenlegi megfelelő kezelésének (magas fűtarló, több méter széles búvósávok meghagyásával végzett viszonylag késői, általában júliusi kaszálás) köszönhető.

Acrida ungarica (Herbst, 1786) (sáskafélék – Acrididae) – sisakos sáska – Mediterrán elterjedésű védett fajunk, északi elterjedési határa a Pannon-medencében húzódik. A vizsgált terület száraz, felnyíló homoki gyepeiben degradált élőhelyeken sem ritka. Az Alföld jelentős részén előfordul, helyenként,

különösen homoki területeken, mint a Duna–Tisza köze is, nagy egyedszám-ban él akár bolygatott, rossz természetességű gyepekben, sőt helyenként homoki szántók mezsgyéin, útszéli rézsűkön, parlagokon is. Mivel röpképes faj, különösebb probléma nélkül kolonizál újonnan létrejövő nyílt felszíneket. Populációit ugyanakkor saját megfigyeléseim szerint a nyílt, zavart homokfelszíneken könnyen megtelepedő, nagy borítást elérni képes özönnövények – pl. selyemkóró (*Asclepias syriaca*), akác (*Robinia pseudoacacia*) – térnyerése veszélyeztetheti.

Calliptamus barbarus (Costa, 1836) (sáskafélék – Acrididae) – barbársáska (2. ábra) – Az előzőhöz hasonló elterjedésű és élőhelyigényű védett faj. Ez viszont a jobb állapotú, nyílt homokpuszta jellegű élőhelyekhez kötődik, azok bolygatását a jelenlegi ismeretek szerint kevésbé viseli el, bár ritkán homoki parlagokon is megtalálható. Mivel szintén röpképes, egy-egy élőhelyfolt kisebb mértékű zavarása után, illetve kopár homokfelületeken a rekolonizációja lehetséges, és az élőhely regenerációjával együtt viszonylag gyorsan megtörténhet, amennyiben a közelben megfelelő forráspopuláció él. A vizsgált területen és a környező száraz homokpusztákon, jellemzően buckás területeken e faj is számos helyen előkerült Dabas és Táborfalva határában, helyenként nagyobb egyedszámban. A jó állapotú nyílt homokpusztagyeppek karakterfaja, lőtéri élőhelyeinek kiterjedése viszonylag nagy. A sisakos sáskához hasonlóan a nyílt gyepekbe betörő özöngyomok visszaszorítása fontos lehet a populációi számára kedvező állapot fenntartásához (saját megfigyelés).

Acrotylus longipes (Charpentier, 1845) (sáskafélék – Acrididae) – dűnesáska (3. ábra) – A harmadik védett sáskafaj a vizsgált terület természetvédelmi szempontból egyik legértékesebb homoki egyenesszárnyúfaja. Ez Dél-Európában

2. ábra. Barbársáska (*Calliptamus barbarus*).
A lőtér nyílt homokpusztagyepeinek védett sáskafaja (fotó: Szövényi Gergely)

3. ábra. Dűnesáska (*Acrotylus longipes*).
A nyílt homokfelületekhez kötődő védett, igen ritka fajunk (fotó: Szövényi Gergely)

tengerparti, ritkán kontinentális pusztai dűnevegetációhoz kötődik, Észak-Afrikában a tengerparti régió mellett a homokos félsivatagok-sivatagok lakója (HOCHKIRCH és mtsai 2016c). Legészakibb európai állományai a Pannon-medence homokpusztáin élnek. Itt nagyon ritka, szigorúan a nyílt homokfelszíneken, esetenként jelentős mértékben felnyílt homokpusztagyepeken él. Mivel a homokpusztáink legeltetésének szinte teljes felhagyása nyomán a nyílt homokfelszín aránya jelentősen csökkent, a faj az 1970–1980-as évektől országszerte visszaszorult, sok helyről ki is pusztult (HOCHKIRCH és mtsai 2016c). Ismereteink szerint Magyarországon jelenleg csak a Duna–Tisza köze homokvidékén fordul elő. 2015-ben került elő kis állománya a lőtér táborfalvai részén egy korábban borókás buckásban, ami a 2013-ban pusztító tűzben leégett. A vizsgált terület szomszédságában, a Sarlópuszta melletti Borovicskás (Tatárszentgyörgy) több mint 100 hektáros borókás buckásában viszont kopár dűlőutakon, bizonyos buckaoldalakon és buckatetőkön egyaránt megtalálható (saját észlelés: 2015. VIII.21.). Ugyanebben az évben Kunadacs határából is előkerült (Molnár Ábel szóbeli közlése, 2015). Úgy tűnik tehát, hogy a Turjánvidéken táji szinten olyan kiterjedésben és eloszlásban maradtak fenn számára megfelelő állapotú élőhelyfoltok, ami e jó terjedőképességű faj remélhetőleg tartós fennmaradásához elég, de az ilyen, nagyon kis borítású, vagy teljesen kopár élőhelyfoltokat veszélyeztető özöngyomok féken tartása, illetve a nyílt homokfelszín fenntartása e faj esetében is nagyon fontos feladat.

Gampsocleis glabra (Herbst, 1786) (szöcskefélék – Tettigoniidae) – törös szöcske – A védett törös szöcske igen széles elterjedésű eurázsiai sztyeppi faj. Európai elterjedési területének középső és nyugati részén a XX. században jelentősen megritkult, sok helyről mára ki is pusztult. Az IUCN vörös listáján európai szinten veszélyeztetettséghez közeli, az Európai Unió országaiban pedig sérülékeny besorolású (HOCHKIRCH és mtsai 2016d). A kelet-ukrán és orosz pusztákon kívül jelenleg Magyarországon található az európai populáció talán legnagyobb és legstabilabb állománya. Nálunk sík- és dombvidéki faj, az Alföldön a leggyakoribb azokban a régiókban, ahol a gyepek aránya táji szinten megfelelően magas. Emellett úgy tűnik, hogy a homokterületeken jóval elterjedtebb, mint a kötöttebb talajú vidékeken. Rendszerint üdebb, magasabb növényzetű rétsztyepp jellegű gyepekben vagy élőhelyfoltokban fordul elő, de homokpusztákon, szikes réteken, illetve kiszáradó lápréteken és mocsárréteken is megél. Emellett a homokterületeken gyakran árokpartokon, néha mezsgyéken, sőt parlagokon is megtalálható (saját megfigyelések). A vizsgált terület megfelelő élőhelyein általánosan elterjedt, lokálisan gyakori lehet. Eddig Dabas, Táborfalva, Kakucs és Kunpeszér külterületén került elő.

Polysarcus denticauda (Charpentier, 1825) (szöcskefélék – Tettigoniidae) – fogasfarkú szöcske – Európa jelentős részén előforduló nagytermetű, csökevényes szárnyú, változékony színezetű szöcskefaj. Zömmel hegyvidéken él, de Magyarországon az üdőbb hegyvidéki gyepek mellett maradványszerűen az Alföldön is megtalálható mind a Duna–Tisza közén, mind a Tiszántúl egyes részein. Síkvidéken tipikusan az üde vagy egészen nedves réteket, kaszálókat, mocsárréteket és lápréteket lakja, saját megfigyeléseim alapján leggyakrabban bokros-fás vegetációjú foltok (pl. bokorfüzesek, láperdők, turjánok) közelében. A vizsgált területen ritka, annak északi felében vízenyős réteken került elő a Dabastól délre húzódó turjános vonulatban (Dabasi Turjános TT, Gyón, Göbolyjárás és környéke) és az ócsai Öreg-turján láprétjein.

Nem védett, de természetvédelmi szempontból regionálisan értékes fajok

További, természetvédelmi szempontból értékesnek tekinthető fajok is nagyobb számban előkerültek a vizsgálat során. Többségük elterjedésének az északi, északnyugati határa a Pannon-medencében húzódik, vagy legalábbis annál északabbra, északnyugatabbra alig fordulnak elő, illetve mára teljesen kipusztultak. Ezek többségükben melegkedvelő, jobbára száraz élőhelyeken élő fajok, mint a kis hegyisáska, a szöcske tarlósáska (*Omocestus petraeus*), a szalagos sáska (*Oedaleus decorus*), az önbeásósáska (*Acrotylus insubricus*), a rövidnyakú sáska (*Dociostaurus brevicollis*), a Fischer-rétisáska (*Stenobothrus fischeri*) (4. ábra), a rövidszárnyú sztyepprétisáska (*Stenobothrus crassipes*), a vállas rétisáska (*Chorthippus dichrous*), a karesz rétisáska (*Euchorthippus pulvinatus*) (5. ábra), a homoki bunkóscsápúsáska (*Myrmeleotettix antennatus*), a homokpusztai szöcske (*Montana montana*) és a sávós rétisáska (*Tessellana veyseli*). Ezek a vizsgált terület homokgyepjeinek különböző állapotú részein fordulnak elő változó gyakorisággal, egyesek

4. ábra. Fischer-rétisáska (*Stenobothrus fischeri*). Magyarországon a homokpusztagyeppek jellemző sáska-faja (fotó: Szövényi Gergely)

kifejezetten a nyílt (pl. homoki bunkócsápúsáska, szőke tarlósáska, Fischer-rétisáska, szalagos sáska, önbeásósáska), mások inkább a zártabb foltokon (pl. karcsú rétisáska), vagy a homoki sztyeppéken és a rétsztyeppi zónában (pl. rövidszárnyú sztyepprétisáska, vállas rétisáska).

A területen 2015-ben került elő (korábban legközelebb Kunadacs határából volt ismert) a Magyarországról csupán négy éve közölt délkelet-európai elterjedésű apró tarlósáska (*Omocestus minutus*) (6. ábra) (PANROK és SZÖVÉNYI 2013), amelynek a jelenleg ismert legészakibb előfordulásai Dabas határában a táborfalvi lőtérén (Kis-erdő-hegy) és a Dabasi Turjános TT szomszédságában vannak. Úgy tűnik, hogy e faj a legeltetéssel fenntartott alacsony fűvű, akár degradált, de mindenképpen nyílt száraz homoki gyepeket igényli, amelyeken a kopár homokfelszín megjelenése mellett rendszerint nagy a mohaborítás.

Egyes további délies fajok inkább üdébb élőhelyeken fordulnak elő, mint a mocsárréteken, rétsztyeppéken jellemző púposhasú rétiszőcske (*Platycleis affinis*), vagy az alföldi üde réteken sokszor gyakori nagy kúpféjűszőcske (*Ruspolia nitidula*). A Pfaendler-ásósáska (*Xya pfaendleri*) és a Bolivar-tövishátúsáska (*Tetrix bolivari*) ugyancsak nedves élőhelyekhez kötődik, azonban kifejezetten a növényzetmentes homokos-iszapos felszíneket kedvelik. A Pfaendler-ásósáska kisebb-nagyobb álló- vagy lassú folyású vizek partján él, és a táborfalvai lőtér pufferezónájában Gyón mellett egy feltehetően korábbi vályogkitermelő

5. ábra. Karcsú rétisáska (*Euchorthippus pulvinatus*). A homokpusztagyepék gyakran domináns faja (fotó: Szövényi Gergely)

6. ábra. Apró tarlósáska (*Omocestus minutus*). Az alföldi homokpusztáinkról néhány éve előkerült délkelet-európai sáskafaj (fotó: Szövényi Gergely)

gödörben kialakult vizes élőhelyről került elő. A Bolivar-tövis hátúsáska a vízpartok mellett gyakran vizenyős réteken, legelőkön is előfordul. Szintén Dabas határában a Besnyői-réten került elő.

A pontozott repülőszöcske (*Phaneroptera nana*) mediterrán karakterű faj, amely az utóbbi évtizedekben Közép-Európában terjeszkedik, gyakran települések fás, bokros részein kerül elő, de melegkedvelő élőhelyeken természetes környezetben is megél. Korábban Dabas határából jelezték, a saját mintavételek során pedig Dabas (Dabasi Turjános TT) és Táborfalva határából (lőtér) is előkerült. Szintén melegkedvelő a mediterrán elterjedésű kis hegyisáska (*Pezotettix giornae*) is, amely azonban inkább a száraz gyepeket kedveli, és érdekes módon a homokterületeink nagy részéről hiányzik (NAGY és mtsai 2010). A saját gyűjtéseim során került elő a Dabasi Turjános TT-ről. A német szöcskének egyetlen régi adata található PUNGUR (1899) összefoglaló cikkében Kunpeszér helymegjelöléssel. Ez alapján nem biztos, hogy a faj valaha is előfordult a vizsgált területen. Több mint valószínű azonban, hogy ez az adat a Peszéri-erdőből származik, amelynek erdősztyepp jellegű tisztásain számos, nálunk jelenleg domb- és hegyvidékiént számon tartott faj is élt, és él ma is. Ennek egy része (ahol egyébként alkalmas élőhelyek is találhatóak) a táborfalvai lőtérhez tartozik, így még ha az adat az erdő más részéről való volt is, elég valószínű, hogy a faj itt is előfordult. Azóta ugyanis sehonnan nem került elő a Duna–Tisza közéről, legközelebb a Gödöllői-dombságban és a Mezőföldön él (saját adatok).

Két további faj, a lápréti sáska és a sarlós kúpféjűszöcske (*Conocephalus dorsalis*) kifejezetten vizes, vizenyős élőhelyekhez kötődik. Ezek a mediterrán és egyéb száraz régiók kivételével Európa nagy részén előfordulnak ugyan, de Magyarországon ritkák, előfordulásuk rendszerint nagyon lokalizált. A lápréti sáska Ócsa és Dabas határából ismert irodalmi adatok alapján (RÁCZ 1986, RÁCZ és mtsai 2005), a sarlós kúpféjűszöcskének pedig Kunpeszér és Örkény határából van egy-egy több mint százéves publikált adata (PUNGUR 1899), és Dabas határából a központi lőtér egyik zsombékoló sásrétjéről is előkerült 2004-ben.

Az előzőekben felsorolt fajok többsége Dél- és Délkelet-Európában jóval gyakoribb, mint nálunk, így jelentőségük valóban inkább csak regionális. Néhányuk azonban Európa-szerte ritka, ezek az egyenesszárnnyúak európai IUCN vörös listájában is szerepelnek (HOCHKIRCH és mtsai 2016e), ráadásul magyarországi állományaik európai jelentőségűek. Ilyen a homoki bunkóscsápúsáska (az Európai Unióban veszélyeztetett), a homokpusztai szöcske (az Európai Unióban veszélyeztetett) és a karcsú rétisáska (az Európai Unióban sérülékeny).

A listából törlendő fajok

Az irodalmi adatok között több olyan faj is felbukkan, amely a jelenlegi ismeretek szerint a közelmúltban sem volt, és most sem tagja a magyar faunának. Az *Oedipoda miniata*-t PUNGUR (1899) munkájában a vizsgált területen kívül az ország több további pontjáról is jelzi. E faj legközelebbi biztos előfordulásai a Balkán-félsziget délkeleti részén találhatók, és nem valószínű, hogy ez az igen melegigényes, kopár, főként köves, sziklás élőhelyeken élő faj (HOCHKIRCH és mtsai 2016a) a XIX. században előfordult volna a mai Magyarország területén. Feltételezhető tehát, hogy hibás cédulázásról, vagy téves határozásról van szó, azonban ennek ellenőrzése már nem lehetséges, mivel a Magyar Természettudományi Múzeum egyenesszárnýú-gyűjteményének majdnem teljes egésze, így ezek a tételek is megsemmisültek 1956-ban. Az a legvalószínűbb, hogy preparálásuk során rózsaszínűvé vált hátsó szárnyú közönséges kékszárnýúsáska (*Oedipoda caerulea*) példányokat, esetleg a nálunk szintén nem élő *Oedipoda germanica* (Latreille, 1804) hibásan cédulázott példányait azonosították tévesen.

A RÁCZ (1986) által jelzett *Chorthippus loratus* ugyancsak téves határozás alapján kerülhetett a listába. Ez szintén kelet-balkáni–fekete-tengeri elterjedésű sztyeppi sáskafaj, amelynek néhány korábbi adata ismert ugyan a Kárpát-medence déli és középső részéről, ezek azonban eddig tévesen azonosított, és tőle valóban gyakran nehezen megkülönböztethető vállas rétisáska (*Chorthippus dichrous*) példányainak bizonyultak. Mivel ez utóbbi az Alföld homokpusztáin elterjedt faj, ráadásul a saját mintavételeim során is számos helyről került elő, itt is ez a fajtévesztés feltételezhető.

A harmadik kizárandó faj a csörgősáska (*Stenobothrus rubicundulus* Krušman és Jeekel, 1967), amely jellemzően magashegységi sziklagyepeken él. Magyarországhoz legközelebb a Keleti-Alpokban és a Déli-Kárpátokban fordul elő (HOCHKIRCH és mtsai 2016b). A RÁCZ (1986) által említett ócsai előfordulása már csak alkalmas élőhelyek híján is elég valószínűtlen, a szerző maga is jelzi, hogy az adat további megerősítést kívánna. Egy további, ugyancsak RÁCZ (1986) kiskunsági áttekintésében szereplő faj, a csinos rétisáska (*Chorthippus albomarginatus*) taxonómiai helyzete az utóbbi évtizedekben jelentősen megváltozott. Kiderült, hogy Magyarország szinte teljes területén, így a Duna–Tisza közén is egy erről 1986-ban leválasztott testvérfa, az Osche-rétisáska (*Chorthippus oschei*) él, sőt a csinos rétisáska előfordulása az egész országban kétséges. A korábbi innen származó adatai, így ez is, egészen bizonyosan az Osche-rétisáskára vonatkoznak.

Részletes faunisztikai eredmények

Saját gyűjtési pontok

Dabas

- 1: Külső Mántelek, kaszáló (47,136°N, 19,2439°E);
- 2: Rákóczi erdeje, homokbuckás, nyílt homokpusztagyep (47,156°N, 19,2691°E);
- 3: lőtér, robbantótér déli része, homokpusztagyep (47,1385°N, 19,2726°E);
- 4: lőtér, robbantótér, vizenyős aljú robbantási gödrök (47,138°N, 19,2761°E);
- 5: Sári, Besnyői-rét, erdőfoltok körüli mélyedésben nedves sásrét (47,2231°N, 19,2774°E);
- 6: Sári, Besnyői-rét, lapos dombháton kaszált szárazgyep (47,2246°N, 19,2813°E);
- 7: Dabasi Turjános TT, vizenyős, sásos mélyedés (47,1828°N, 19,2869°E);
- 8: Dabasi Turjános TT, mezofil kaszáló (47,1846°N, 19,287°E);
- 9: Dabasi Turjános TT, mezofil kaszáló (47,1829°N, 19,2874°E);
- 10: Dabasi Turjános TT, mezofil kaszáló (47,1847°N, 19,2877°E);
- 11: Dabasi Turjános TT, koloncos legyezőfü dominálta rétsztyepp (47,1796°N, 19,2906°E);
- 12: Dabasi Turjános TT, mohás, sásos mocsárrét folt (47,1757°N, 19,291°E);
- 13: Dabasi Turjános TT, változatos mezofil kaszáló (47,1776°N, 19,2912°E);
- 14: Dabasi Turjános TT, fajgazdag mezofil kaszáló sikáros foltokkal (47,176°N, 19,2928°E);
- 15: Dabasi Turjános TT, üde kaszált láprét-folt (47,1796°N, 19,293°E);
- 16: Dabasi Turjános TT, kaszált mocsárrét (47,1741°N, 19,2934°E);
- 17: Dabasi Turjános TT, fajgazdag mezo-higrofil kaszáló (47,1757°N, 19,2934°E);
- 18: Dabasi Turjános TT, kissé gyomos mezofil kaszáló (47,1837°N, 19,2942°E);
- 19: lőtér, Halász-domb, felnyíló homoki legelő (47,1698°N, 19,2958°E);
- 20: Dabasi Turjános TT, fajgazdag kiszáradó láprét (47,1785°N, 19,2959°E);
- 21: Dabasi Turjános TT, kaszált láprét (47,1586°N, 19,2982°E);
- 22: lőtér, üde kaszáló (47,1606°N, 19,2986°E);
- 23: Gyón, vízállásos sásos gyepfolt kiszáradó lápréten (47,1553°N, 19,2995°E);
- 24: lőtér, kétszikűekben szegény kaszáló (47,1602°N, 19,2996°E);
- 25: Gyón, kiszáradó láprét (47,1551°N, 19,2998°E);
- 26: Gyón, kiszáradó láprét (47,1548°N, 19,2999°E);
- 27: lőtér, kaszált kiszáradó láprét (47,1548°N, 19,3002°E);
- 28: lőtér, kaszált üde lapos (47,1596°N, 19,3022°E);
- 29: Besnyő, kiszáradó láprét (47,2318°N, 19,3031°E)
- 30: lőtér, 20-as csatorna partja (47,134°N, 19,3028°E);
- 31: lőtér, kaszált mocsárrét (47,1593°N, 19,3043°E);

- 32: lőtér, kormos csátés (47,1429°N, 19,3055°E);
33: lőtér, lapos dombhát gyomos száraz homoki gyeppel (47,1381°N, 19,3062°E);
34: Gyón, Göbolyjárás, kormos csátés (47,1614°N, 19,3064°E);
35: lőtér, üde zsombékoló kormos csátés lapos (47,144°N, 19,3065°E);
36: lőtér, legeltetett kormos csátés mélyedés (47,1581°N, 19,3071°E);
37: lőtér, helikopter célterület mellett mezo-xerofil gyepek (47,1297°N, 19,3071°E);
38: lőtér, lapos domboldal, sztyepprét (47,144°N, 19,3081°E);
39: lőtér, gyengén legeltetett síkáros lapos (47,1588°N, 19,3093°E);
40: lőtér, homokbucka tetőn és oldalon nyílt homokpusztagyep (47,1602°N, 19,3094°E);
41: lőtér, síkáros homokhát (47,1555°N, 19,3101°E);
42: lőtér, mezo-xerofil homoki gyeppel (47,1598°N, 19,3102°E);
43: lőtér, domboldal láprét-sztyepprét átmeneti zónával (47,1436°N, 19,3106°E);
44: Gyón, Göbolyjárás, kaszált mezo-xerofil rét (47,1536°N, 19,3107°E);
45: Gyón, Göbolyjárás, kaszált mezofil rét (47,148°N, 19,311°E);
46: Gyón, Göbolyjárás, bokrosodó lapos dombhát, rétsztyepp (47,1342°N, 19,3111°E);
47: Gyón, Rektor-hegy déli lába, rétsztyepp (47,1587°N, 19,3118°E);
48: Gyón, Göbolyjárás, zsombékoló kékperjés láprét (47,1335°N, 19,3117°E);
49: Gyón, Göbolyjárás, üde kaszált láprét (47,1432°N, 19,3118°E);
50: Gyón, Göbolyjárás, rétsztyepp sáv (47,1432°N, 19,3123°E);
51: Gyón, Göbolyjárás, láprét (47,158°N, 19,3127°E);
52: Gyón, Göbolyjárás, zsombékoló vizenyős kékperjés (47,1335°N, 19,3126°E);
53: Gyón, Göbolyjárás, kékperjés láprét (47,1348°N, 19,3127°E);
54: Gyón, Göbolyjárás, kaszált vizenyős láprét (47,158°N, 19,3128°E);
55: Gyón, Göbolyjárás, zsombékoló, vizenyős kékperjés (47,1393°N, 19,314°E);
56: Gyón, Göbolyjárás, üde, kaszált láprét (47,1409°N, 19,3144°E);
57: központi lőtér, Felső-eső, láprét (47,1273°N, 19,3146°E);
58: Gyón, lápréti mélyedés iszapos felszíne (47,1639°N, 19,3149°E);
59: Gyón, Göbolyjárás, dús avarszerű zsombékoló csátés (47,149°N, 19,3159°E);
60: Gyón, Göbolyjárás, árvalányhajás lapos homokdomb (47,1493°N, 19,3171°E);
61: Gyón, Göbolyjárás, gyengén legeltetett árvalányhajás homokhát (47,1459°N, 19,3177°E);
62: Gyón, Göbolyjárás, üde homokgyep (47,1358°N, 19,3177°E);
63: Gyón, Göbolyjárás, síkáros (47,1353°N, 19,3186°E);
64: központi lőtér, Felső-eső, láprét (47,1267°N, 19,3186°E);
65: lőtér, zsombékoló kékperjés-kormos csátés mélyedés (47,1489°N, 19,3199°E);
66: Gyón, Göbolyjárás, zsombékoló kormos csátés-síkáros lapály (47,1331°N, 19,3199°E)

- 67: Gyón, Göbolyjárás legeltetett sikáros (47,1315°N, 19,3199°E);
68: Gyón, Göbolyjárás, felavarosodott zsombékoló kormos csátés (47,1458°N, 19,3201°E);
69: Gyón, Göbolyjárás, sikáros lapos homokhát (47,1459°N, 19,3208°E);
70: központi lőtér, Felső-eső, láprét (47,119°N, 19,3252°E);
71: központi lőtér, Felső-eső, láprét (47,1193°N, 19,326°E);
72: központi lőtér, Felső-eső, láprét (47,1194°N, 19,327°E);
73: központi lőtér, Felső-eső, láprét (47,1146°N, 19,3282°E);
74: központi lőtér, Felső-eső, láprét (47,1158°N, 19,329°E);
75: központi lőtér, Felső-eső, láprét (47,1175°N, 19,3301°E);
76: központi lőtér, Felső-eső, láprét (47,1165°N, 19,3302°E);
77: központi lőtér, legeltetett sikáros (47,1251°N, 19,3336°E);
78: Kis-erdő-hegy, felnyíló legeltetett homokpusztagyep (47,1356°N, 19,3437°E);
79: központi lőtér, tölgy-kőris ligeterdő felnyíló alja (47,1123°N, 19,3451°E);
80: központi lőtér, üde tölgy-kőris ligeterdő (47,112°N, 19,3461°E);
81: központi lőtér, nagy bucka, legeltetett nyílt homoki gyep (47,1189°N, 19,3484°E);
82: Gyóni-erdő, homokbucka, buckatetői nyílt homokpusztagyep (47,1097°N, 19,3621°E);

Kakucs

- 83: Kakucsi-rét, mezofil és mezo-xerofil rét (47,2217°N, 19,3638°E);

Kunpeszér

- 84: Döghegy, homoki sztyepprét (47,1098°N, 19,2481°E);
85: Döghegy, löszgyep folt (47,1095°N, 19,2495°E);
86: Döghegy, ürmös szikes foltok (47,1091°N, 19,2511°E);
87: Döghegy, kormos csátés (47,1086°N, 19,2523°E);
88: Döghegy, kormos csátés láprét (47,1088°N, 19,2524°E);
89: Frigyesi-legelő, üde legelő (47,1134°N, 19,3179°E);

Ócsa

- 90: Kavicsbánya melletti homokhát, száraz homokgyep (47,2839°N, 19,2042°E);
91: Öreg-turján, láprét (47,2959°N, 19,2128°E);

Táborfalva

- 92: Esői-legelő, buckaoldal, felnyíló homokpusztagyep (47,1252°N, 19,3805°E);
93: lőtér, nyáras-borókás tisztás, nyílt homokgyep (47,1097°N, 19,381°E);

- 94:** Esői-legelő, homokbucka tető és oldal, nyílt homokgyep (47,1244°N, 19,3812°E);
- 95:** borókás homokpuszta, buckaoldal, nyílt homoki gyep (47,1137°N, 19,3815°E);
- 96:** Esői-legelő, löszös buckaközi lapos, üde sztyepprét (47,1229°N, 19,3817°E);
- 97:** Esői-legelő, üde löszös talajú sztyepprét (47,1223°N, 19,3824°E);
- 98:** Esői-legelő, öreg erdeifenyő liget felnyíló homoki gyeppel (47,1142°N, 19,3852°E);
- 99:** Esői-legelő, nyílt homokpusztagyep (47,119°N, 19,3856°E);
- 100:** lőtér, leégett borókás tisztása (47,1028°N, 19,3883°E);
- 101:** Esői-legelő, buckaoldal, nyílt homokpusztagyep (47,1132°N, 19,3891°E);
- 102:** Esői-legelő, nyílt homoki gyep (47,1132°N, 19,3896°E);
- 103:** lőtér, borókás buckás, buckaoldal nyílt homokpusztagyep (47,1038°N, 19,3938°E);
- 104:** Esői-legelő, lapos buckaoldal, nyílt homokpusztagyep (47,114°N, 19,3948°E);
- 105:** lőtér, borókás buckás, buckaoldal, nyílt homokpusztagyep (47,1023°N, 19,395°E);
- 106:** Esői-legelő, serevényfüzes (47,114°N, 19,3952°E);
- 107:** Esői-legelő, nyílt homokpusztagyep (47,1114°N, 19,3965°E);
- 108:** Esői-legelő, zárt homokpusztagyep (47,1112°N, 19,3994°E);
- 109:** lőtér, legelt nyílt homoki gyep (47,0894°N, 19,4039°E);
- 110:** lőtér, borókás tisztás, nyílt homokpusztagyep (47,1°N, 19,4062°E);
- 111:** lőtér, gyomos nyílt homoki gyep (47,0914°N, 19,4129°E);
- 112:** lőtér, homoki tölgyes tisztás, zárt homokpusztagyep (47,0867°N, 19,417°E);
- 113:** lőtér, pusztai tölgyes tisztáson homoki sztyepprét (47,0855°N, 19,4193°E);
- 114:** lőtér, pusztai tölgyes szélén homoki sztyepprét (47,0848°N, 19,4248°E);
- 115:** lőtér, nyílt homokpusztagyep (47,0986°N, 19,4251°E);
- 116:** lőtér, selyemkóróval fertőzött nyílt homokpusztagyep (47,0984°N, 19,4258°E);
- 117:** lőtér, vezetési pálya, homoki birkalegelő (47,0621°N, 19,4598°E).

Fajonkénti előfordulási adatok

Az alábbiakban a publikált és a saját újabb adataimat összesítve adom közre. Az új, még nem közölt adatok esetében a gyűjtési, illetve észlelési lokalitásokat a „Saját gyűjtési pontok” alfejezetben használt sorszámokkal (1–117) jelölöm. Itt a saját gyűjtésű adatoknál a gyűjtőt nem szerepeltetem, a néhány mástól származó adat esetén a gyűjtőt feltüntettem. Az irodalmi adatoknál a következő rövidítések jelölik a forrást: Fr: FRIVALDSZKY (1867), Pu: PUNGUR (1899), R1: RÁCZ (1986), R2: RÁCZ (1992), R3: RÁCZ és mtsai (2005), illetve Na: NAGY és mtsai (2010). A publikációkban megjelölt lokalitást, és ha van, a gyűjtési dátumot a lista tartalmazza. A lista a nem közölt új adatokkal kezdődik, majd ezt követik „Publ.:” kezdettel a korábban már publikált adatok minden faj esetében.

Orthoptera – Egyenesszárnyúak

Ensifera – Tojócsöves egyenesszárnyúak

Phaneropteridae – Lomhaszöcskefélék

Isophya costata Brunner von Wattenwyl, 1878 – magyar tarsza – **Dabas: 1**, 2007.VI.7. Máté András; **57**, 2012.VI.22.; **64**, 2012.VI.22.; **66**, 2004.VI.30.; **71**, 2012.VI.22.; **72**, 2012.VI.22.; **73**, 2012.VI.22.; **74**, 2012.VI.22.; **75**, 2012.VI.22.; **76**, 2012.VI.22.; **Kunpeszér: 87**, 2006.VI.1. Máté András; **89**, 2007.VI.13. Máté András.

Leptophyes albobittata (Kollar, 1833) – közönséges virágszöcske – **Dabas: 11**, 2004.VI.30.; **15**, 2004.VI.30.; **Táborfalva: 114**, 2004.VI.30.

Phaneroptera falcata (Poda, 1761) – közönséges repülőszöcske – **Dabas: 5**, 2015.VI.22.; **45**, 2012.VII.6.; **50**, 2004.VIII.10.; **52**, 2004.VIII.10.; **55**, 2004.VIII.10.; **56**, 2004.VIII.10.; **59**, 2004.VIII.10.; **63**, 2015.VIII.23.; **80**, 2004.VIII.10.

Publ.: **Dabas** 1959.IX.16. R2; **Dabas** R1.

Phaneroptera nana Fieber, 1853 – pontozott repülőszöcske – **Dabas: 15**, 2015.IX.1.; **Táborfalva: 116**, 2012.VII.6.

Publ.: **Dabas** 1959.IX.16. R2; **Dabas** R1.

Polysarcus denticauda (Charpentier, 1825) – fogasfarkú szöcske – **Dabas: 7**, 2004.VI.30.; **8**, 2004.VIII.10.; **11**, 2004.VI.30.; 2015.VI.22.; **13**, 2004.VI.30.; 2015.VI.22.; **15**, 2004.VI.30.; **17**, 2004.VI.30.; **20**, 2004.VI.30.; **22**, 2004.VI.30.; **27**, 2004.VI.30.; **51**, 1995.V.17.; **Ócsa: 91**, 2010.V.22.

Tettigoniidae – Szöcskefélék

Bradyporus dasypus (Illiger, 1800) – pozsgóc – Publ.: **Pusztá-Peszér** (Kunpeszér?) Pu.

Bicolorana bicolor (Philippi, 1830 – halványzöld rétiszöcske – **Dabas**: 5, 2015. VI.22.; 6, 2015. VI.22.; 11, 2004. VIII.10., 2015. VI.22.; 12, 2015. VI.22.; 13, 2004. VIII.10.; 14, 2004. VIII.10., 2015. VI.22.; 15, 2015. VI.22.; 16, 2015. VI.22.; 20, 2015. VI.22.; 21, 2012. VII.6.; 24, 2004. VI.30.; 26, 2010. VII.20.; 29, 2008. IX.12.; 32, 2004. VIII.10.; 34, 2006. VII.6.; 37, 2015. VI.18.; 38, 2004. VIII.10.; 41, 2004. VIII.10., 2005. VII.11., 2011. VII.30.; 42, 2004. VI.30.; 44, 2012. VII.6., 2015. VIII.23.; 45, 2012. VII.6.; 50, 2004. VI.30.; 54, 2005. VII.11., 2007. VI.1., 2009. VII.9.; 62, 2004. VIII.10.; 63, 2015. VI.18.; 66, 2004. VI.30.; 69, 2004. VI.30.; 77, 2004. VI.30.; **Kakucs**: 83, 2015. VI.22.; **Kunpeszér**: 84, 2006. VI.20., 2006. VIII.14.; 85, 2006. VI.20., VIII.14., 2007. V.23.; 88, 2007. VIII.3.; **Táborfalva**: 97, 2004. VI.30.; 106, 2004. VI.30.; 108, 2004. VIII.10., 2015. VI.8.; 112, 2004. VIII.10., 2015. VI.18.; 114, 2004. VI.30.; 117, 2015. VIII.21.

Conocephalus dorsalis (Latreille, 1804) – sarlós kúpféjűszöcske – **Dabas**: 52, 2004. VIII.10.;

Publ.: **Kunpeszér** Pu; **Örkény** Pu.

Conocephalus fuscus (Fabricius, 1793) – kis kúpféjűszöcske – **Dabas**: 5, 2015. VI.22.; 6, 2015. VI.22.; 9, 2004. VIII.10.; 10, 2004. VIII.10.; 11, 2015. VI.22.; 12, 2015. VI.22.; 15, 2004. VI.22., VIII.10., IX.1.; 16, 2015. VI.22.; 21, 2012. VII.6., 2015. VIII.23.; 23, 2006. VII.6., 2010. IX.24.; 25, 2006. VII.6., 2010. VII.20.; 26, 2010. VII.20., X.1.; 29, 2008. VI.17., IX.12.; 34, 2004. VI.30., VIII.10., 2005. VII.11., 2006. VII.6., VIII.15., X.1., 2007. VI.1., 2008. VII.29., 2009. VII.9., 2011. VII.30., 2012. VII.6., X.1., 2013. IX.15., 2015. VIII.23.; 36, 2004. VIII.10.; 37, 2015. VI.18.; 41, 2006. VII.6.; 43, 2004. VIII.10.; 45, 2012. VII.6.; 46, 2004. VIII.10.; 48, 2004. VIII.10.; 49, 2004. VIII.10.; 50, 2004. VIII.10.; 52, 2004. VIII.10.; 53, 2004. VIII.10.; 54, 2005. VII.11., 2007. VI.1., VIII.3., 2009. VII.9., 2011. VII.30., 2012. VII.6., 2013. IX.15., 2015. VIII.23.; 55, 2004. VIII.10.; 56, 2004. VIII.10.; 59, 2004. VIII.10.; 63, 2004. VIII.10., 2015. VI.18., VIII.23.; 65, 2004. VIII.10.; 66, 2004. VIII.10.; 68, 2004. VIII.10.; 79, 2004. VIII.10.; **Kakucs**: 83, 2015. VI.22.; **Kunpeszér**: 84, 2006. VIII.14.; 88, 2006. VI.20., VIII.14., X.2., 2007. VIII.3., X.4.; **Ócsa**: 91, 2010. V.22.

Publ.: **Dabas**, 1959. IX.16. R2; **Dabas** R1; **Ócsa**, rét, 1958. VII.16. R2; **Ócsa**, turján, 1952. IX.3. R2; **Ócsa** 1955. VII.5., 1957. IX.26.; 1959. IX.6. R2; **Ócsa**, Öreg-turján R1.

Decticus verrucivorus (Linnaeus, 1758) – szemölcssevő szöcske – **Dabas**: 5, 2015. VI.22.; 6, 2015. VI.22.; 7, 2004. VI.30.; 8, 2004. VI.30.; 10, 2004. VI.30.; 11,

2004.VIII.10., 2015.VI.22.; **12**, 2004.VIII.10., 2015.VI.22.; **13**, 2004.VI.30., 2015.VI.22.; **14**, 2004.VIII.10., 2015.VI.22.; **15**, 2004.VIII.10., 2015.VI.22., IX.1.; **16**, 2015.VI.22.; **17**, 2004.VIII.10.; **18**, 2004.VIII.10.; **20**, 2004.VI.30., 2015.VI.22.; **22**, 2004.VI.30.; **24**, 2004.VIII.10.; **26**, 2010.VII.20.; **27**, 2004.VI.30.; **28**, 2004.VI.30.; **29**, 2008.VI.17.; **31**, 2004.VI.30.; **32**, 2004.VI.30.; **34**, 2004.VIII.10., 2005.VII.11., 2006.VII.6., VIII.15.; 2007.VI.1., 2008.VII.29., 2009.VII.9., 2011.VII.30., 2012.VII.6., 2015.VIII.23.; **35**, 2004.VIII.10.; **37**, 2015.VI.18.; **38**, 2004.VI.30.; **39**, 2004.VIII.10.; **41**, 2004.VI.30., 2005.VII.11., 2006.VIII.15., X.01, 2011.VII.30., 2015.VIII.23.; **42**, 2004.VIII.10.; **43**, 2004.VI.30.; **44**, 2015.VIII.23.; **46**, 2004.VI.30.; **47**, 2004.VIII.10.; **49**, 2004.VI.30.; **50**, 2004.VIII.10.; **54**, 2009.VII.9., 2010.VII.20., 2011.VII.30.; **56**, 2004.VIII.10.; **59**, 2004.VI.30.; **60**, 2004.VIII.10.; **66**, 2004.VI.30.; **67**, 2004.VIII.10.; **68**, 2004.VI.30.; **69**, 2004.VIII.10.; **77**, 2004.VIII.10.; **Kakucs: 83**, 2015.VI.22.; **Kunpeszér: 85**, 2006.VI.20.; **88**, 2007.V.23.

Publ.: **Ócsa**, 1958.VI.26. R2; **Ócsa** R1.

Gampsocleis glabra (Herbst, 1786) – törös szöcske – **Dabas: 5**, 2015.VI.22.; **6**, 2015.VI.22.; **10**, 2004.VIII.10.; **17**, 2004.VI.30.; **20**, 2004.VIII.10.; **24**, 2004.VIII.10.; **26**, 2010.VII.20.; **29**, 2008.VI.17., IX.12.; **34**, 2004.VIII.10., 2005.VII.11., 2006.VII.6., 2010.VII.20., 2011.VII.30.; **35**, 2004.VIII.10.; **36**, 2004.VIII.10.; **37**, 2015.VI.18.; **39**, 2004.VIII.10.; **40**, 2004.VIII.10.; **41**, 2005.VII.11., 2010.VII.20., IX.24., 2011.VII.30.; **42**, 2004.VIII.10.; **44**, 2012.VII.6.; **47**, 2004.VIII.10.; **50**, 2004.VIII.10.; **53**, 2004.VIII.10.; **54**, 2012.VII.6.; **60**, 2004.VI.30.; **61**, 2004.VI.30.; **63**, 2015.VI.18.; **67**, 2004.VIII.10.; **68**, 2004.VI.30.; **69**, 2004.VIII.10.; **70**, 2012.VI.22.; **72**, 2012.VI.22.; **77**, 2004.VIII.10.; **Kakucs: 83**, 2015.VI.22.; **Kunpeszér: 85**, 2006.VI.20.; **Táborfalva: 96**, 2004.VIII.10.; **97**, 2004.VIII.10.

Publ.: **Kunpeszér** Pu.

Meconema thalassinum De Geer, 1773 – közönséges dobolószöcske – **Dabas: 80**, 2004.VI.30.

Montana montana (Kollar, 1833) – homokpusztai szöcske – **Dabas: 41**, 2010.VII.20.; **42**, 2004.VIII.10.; **Kunpeszér: 84**, 2006.VI.20.; **Táborfalva: 114**, 2004.VIII.10.

Publ.: **Kunpeszér** Pu; **Ócsa**, 1989.VI.26. R2, **Ócsa** R1; **Örkény** Pu.

Onconotus servillei Fischer von Waldheim, 1846 – pajzsos szöcske – Publ.: **Dabas, Alsó-Dabas** Pu; **Pusztá-Peszér** (Kunpeszér?) Pu; **Örkény** Pu.

Platycleis grisea (Fabricius, 1781) – szürke rétiszöcske – **Dabas: 2**, 2015.VIII.23.; **Táborfalva: 100**, 2012.VIII.17.; **103**, 2004.VIII.10.; **105**, 2004.VIII.10.; **112**, 2015.VI.18.; **113**, 2015.VI.18., VIII.21.

Publ.: **Táborfalva**, 1960.IX.20 R2.

Platycleis affinis Fieber, 1853– púposhasú rétiszcöcske – **Dabas:** 9, 2004.VIII.10.; 10, 2004.VIII.10.; 11, 2004.VIII.10.; 18, 2004.VIII.10.; 20, 2004.VIII.10., 2015.VI.22.; 34, 2010.VII.20.; 39, 2004.VIII.10.; 40, 2004.VIII.10.; 41, 2004.VIII.10., 2005.VII.11.; 2006.VII.6., 2009.VII.9., 2011.VII.30., 2013.IX.15., 2015.VIII.23.; 42, 2004.VIII.10.; 54, 2010.VII.20.; 81, 2004.VIII.10.; **Kakucs:** 83, 2015.VI.22.; **Kunpeszér:** 84, 2006.VIII.14.; 86, 2006.X.2.; **Táborfalva:** 92, 2004.VIII.10.; 96, 2004.VIII.10.; 114, 2004.VIII.10.

Rhacocleis germanica (Herrich-Schäffer, 1840) – német szcöcske – Publ.: **Kunpeszér** Pu.

Roeseliana roeselii (Hagenbach, 1822) – partiszcöcske – **Dabas:** 5, 2015.VI.22.; 6, 2015.VI.22.; 7, 2004.VI.30.; 8, 2004.VI.30.; 10, 2004.VI.30.; 11, 2004.VI.30.; 12, 2004.VI.30., 2015.IX.1.; 14, 2004.VI.30.; 15, 2004.VI.30., 2015.VI.22.; 16, 2015.VI.22.; 17, 2004.VI.30.; 18, 2004.VIII.10.; 20, 2004.VI.30.; 21, 2012.VII.6.; 22, 2004.VI.30.; 23, 2010.VII.20.; 25, 2010.VII.20.; 27, 2004.VI.30.; 28, 2004.VI.30.; 29, 2008.VI.17., IX.12.; 31, 2004.VIII.10.; 34, 2004.VI.30.; 35, 2004.VI.30.; 36, 2004.VI.30.; 37, 2015.VI.18.; 38, 2004.VI.30.; 43, 2004.VIII.10.; 45, 2012.VII.6.; 47, 2004.VI.30.; 53, 2004.VI.30.; 54, 2005.VII.11., 2006.VII.6., 2011.VII.30.; 56, 2004.VI.30.; 59, 2004.VI.30.; 63, 2004.VI.30., 2015.VI.18.; 67, 2004.VI.30.; 68, 2004.VI.30.; 79, 2004.VI.30., VIII.10.; **Kakucs:** 83, 2015.VI.22.; **Kunpeszér:** 88, 2006.VI.20., 2007.V.23.; **Ócsa:** 91, 2010.V.22.

Publ.: **Örkény** Pu.

Ruspolia nitidula (Scopoli, 1786) – nagy kúpféjűszcöcske – **Dabas:** 5, 2015.VI.22.; 6, 2015.VI.22.; 23, 2006.VII.6., 2010.VII.20.; 25, 2010.VII.20., X.2.; 29, 2008.VI.17.; 34, 2010.VII.20., IX.24., 2012.VII.6.; 37, 2015.VI.18.; 41, 2006.VII.6.; 43, 2004.VI.30.; 45, 2012.VII.6.; 48, 2004.VIII.10.; 52, 2004.VIII.10.; 54, 2004.VIII.10., 2005.VII.11., X.04, 2010.VII.20., 2011.VII.30., 2012.VII.6., X.1.; 55, 2004.VIII.10.; 67, 2004.VIII.10.; 79, 2004.VIII.10.

Publ.: **Kunpeszér** Pu.

Tessellana veyseli Koçak, 1984 – sávós rétiszcöcske – **Dabas:** 11, 2004.VIII.10.; 24, 2004.VIII.10.; 32, 2004.VIII.10.; 36, 2004.VIII.10.; 39, 2004.VIII.10.; 41, 2006.VII.6.; 69, 2004.VIII.10.; **Kakucs:** 83, 2015.VI.22.

Tettigonia viridissima (Linnaeus, 1758) – zöld lombszcöcske – **Dabas:** 5, 2015.VI.22.; 6, 2015.VI.22.; 11, 2015.VI.22.; 12, 2015.VI.22.; 13, 2015.VI.22.; 15, 2015.VI.22.; 20, 2015.VI.22.; 22, 2004.VIII.10.; 25, 2006.VII.06., 2010.X.03.; 29, 2008.VI.17., IX.12.; 34, 2006.VII.06., 2012.VII.06.; 54, 2004.VI.30.; 55, 2004.VIII.10.; 56, 2004.VIII.10.; 63, 2015.VI.18.; **Kakucs:** 83, 2015.VI.22.; **Kunpeszér:** 88, 2006.VI.20.

Trigonidiidae

Pteronemobius heydenii (Fischer, 1853) – mocsári tücsök – **Dabas: 23**, 2006.VII.6., 2010.VII.20.; **25**, 2006.VII.6., 2010.VII.20.; **30**, 2015.VI.18.; **41**, 2010.VII.20.; **54**, 2006.VII.6., 2007.VI.1., 2009.VII.9., 2010.VII.20., 2013.IX.15.; **56**, 2004.VI.30.

Publ.: **Dabas Pu; Dabas Fr.**

Gryllidae – Tücsökfélék

Gryllus campestris Linnaeus, 1758 – mezei tücsök – **Dabas: 6**, 2015.VI.22.; **7**, 2004.VI.30.; **8**, 2004.VIII.10.; **9**, 2004.VI.30. **10**, 2004.VI.30.; **11**, 2015.VI.22., 2015.IX.1.; **12**, 2004.VI.30., 2015.IX.1.; **13**, 2004.VI.30., 2015.VI.22.; **14**, 2004.VI.30.; **15**, 2004.VI.30.; **17**, 2004.VI.30.; **18**, 2004.VI.30.; **20**, 2004.VI.30.; **22**, 2004.VI.30.; **24**, 2004.VIII.10.; **27**, 2004.VI.30.; **29**, 2008.VI.17., 2008.IX.12.; **32**, 2004.VI.30.; **34**, 2009.VII.9., 2013.IX.15.; **35**, 2004.VI.30.; **36**, 2004.VI.30.; **37**, 2015.VI.18.; **38**, 2004.VI.30.; **39**, 2004.VI.30.; **41**, 2007.VI.1., 2013.IX.15.; **42**, 2004.VI.30.; **43**, 2004.VI.30.; **47**, 2004.VI.30.; **48**, 2004.VI.30.; **49**, 2004.VI.30.; **50**, 2004.VI.30.; **52**, 2004.VI.30.; **54**, 2009.VII.9., 2013.IX.15.; **56**, 2004.VI.30.; **60**, 2004.VIII.10.; **66**, 2004.VI.30.; **67**, 2004.VI.30., 2015.VI.18.; **77**, 2004.VI.30.; **Kakucs: 83**, 2015.VI.22.; **Táborfalva: 117**, 2015.VIII.21.

Modicogryllus frontalis (Fieber, 1844) – közönséges homlokjegyestücsök – **Dabas: 4**, 2015.VIII.23.; **14**, 2015.IX.1.; **30**, 2015.VI.18.

Oecanthus pellucens (Scopoli, 1763) – pirregő tücsök – **Dabas: 4**, 2015.VIII.23.; **15**, 2015.IX.1.; **21**, 2015.VIII.23.; **27**, 2004.VIII.10.; **32**, 2004.VIII.10.; **33**, 2004.VIII.10.; **37**, 2015.VI.18.; **38**, 2004.VIII.10.; **41**, 2005.VII.11., 2006.VII.6.; **45**, 2015.VIII.23.; **46**, 2004.VIII.10.; **53**, 2004.VIII.10.; **54**, 2015.VIII.23.; **61**, 2004.VIII.10.; **62**, 2004.VIII.10.; **63**, 2015.VI.18., VIII.23.; **67**, 2015.VI.18.; **77**, 2004.VIII.10.; **78**, 2015.VIII.21.; **81**, 2004.VIII.10.; **Táborfalva: 98**, 2004.VIII.10.; **99**, 2015.VII.7.; **100**, 2012.VIII.17.; **105**, 2004.VIII.10.; **106**, 2004.VIII.10.; **112**, 2015.VIII.21.; **113**, 2004.VIII.10., 2015.VI.18., VIII.21.; **116**, 2012.VII.6.; **117**, 2015.VIII.21.

Caelifera – Tojókampós egyenesszárnyúak

Tridactylidae – Ásósáskafélék

Xya pfaendleri Harz, 1970 – Pfaendler-ásósáska – **Dabas: 58**, 2008.VI.1.

Xya variegata (Latreille, 1809) – tarka ásósáska – **Dabas: 4**, 2015.VIII.23.

Tetrigidae – Tövishátúsáska-félék

Tetrix bolivari, Saulcy, 1901 – Bolivar-tövishátúsáska – **Dabas:** 5, 2015.VI.22.

Tetrix subulata (Linnaeus, 1758) – közönséges tövishátúsáska – **Dabas:** 7, 2004.VIII.10.; **12**, 2004.VIII.10.; **13**, 2004.VI.30.; **15**, 2004.VI.30.; **23**, 2006.VII.6.; **25**, 2010.X.5.; **27**, 2004.VIII.10.; **29**, 2008.IX.12.; **31**, 2004.VI.30., 2004.VIII.10.; **41**, 2010.VII.20.; **48**, 2004.VI.30.; **54**, 2006.VII.6., 2007.VI.1., VIII.3., 2010.IX.24. 2013.IX.15.; **56**, 2004.VI.30.; **Kunpeszér:** **86**, 2006.VIII.14.; **88**, 2006.VIII.14.

Tetrix tenuicornis (Sahlberg, 1891) – vékonycsápú tövishátúsáska – **Dabas:** **4**, 2015.VIII.23.; **5**, 2015.VI.22.; **12**, 2015.VI.22.; **14**, 2004.VIII.10.; **34**, 2007.VI.1.; **67**, 2015.VIII.23.; **77**, 2004.VI.30.; **79**, 2004.VIII.10.; **Kunpeszér:** **86**, 2006.VIII.14., X.2.

Acrididae – Sáskafélék

Acrida ungarica (Herbst, 1786) – sisakos sáska – **Dabas:** **2**, 2015.VIII.23.; **3**, 2015.VIII.23.; **11**, 2004.VIII.10.; **19**, 2015.VIII.23.; **33**, 2004.VIII.10.; **39**, 2004.VIII.10.; **40**, 2004.VIII.10.; **41**, 2007.IX.22., 2008.VII.29., 2009.VII.9., 2010.IX.24. 2011.VII.30., 2012.X.1., 2013.IX.15., 2015.VIII.23.; **42**, 2004.VIII.10.; **47**, 2004.VIII.10.; **60**, 2004.VIII.10.; **62**, 2004.VIII.10.; **67**, 2015.VIII.23.; **69**, 2004.VIII.10.; **78**, 2015.VIII.21.; **79**, 2004.VIII.10.; **81**, 2004.VIII.10.; **82**, 2012.VIII.17.; **Kunpeszér:** **84**, 2007.VIII.3.; **85**, 2007.VIII.3.; **86**, 2006.X.2., 2007.VIII.3.; **88**, 2006.VIII.14., 2007.VIII.3.; **Táborfalva:** **95**, 2004.VIII.10.; **96**, 2004.VIII.10.; **98**, 2004.VIII.10.; **99**, 2012.VIII.17.; **102**, 2004.VIII.10.; **103**, 2004.VIII.10., 2015.VIII.21.; **104**, 2004.VIII.10.; **107**, 2004.VIII.10., 2015.VIII.21.; **108**, 2004.VIII.10.; **111**, 2015.VII.7.; **112**, 2015.VIII.21.; **115**, 2012.VII.6.; **116**, 2012.VII.6., 2015.VII.7.; **117**, 2015.VIII.21.

Publ.: **Ócsa**, 1953.X.9., 1957.X.18., 1958.V.27., 1959.IX.6., 13 R1, **Ócsa**, **Öreg-Turján** R3.

Acrotylus insubricus (Scopoli, 1786) – önbeásósáska – **Dabas:** **2**, 2015.VIII.23.; **19**, 2015.VIII.23.; **41**, 2007.IX.22., 2012.X.1. 2013.IX.15.; **78**, 2015.VIII.21.; **81**, 2004.VIII.10.; **82**, 2012.VIII.17.; **Ócsa:** **90**, 1997.III.20.; **Táborfalva:** **92**, 2004.VIII.10.; **93**, 2012.VIII.17.; **94**, 2004.VIII.10.; **99**, 2015.VII.7.; **100**, 2012.VIII.17.; **101**, 2004.VI.30., VIII.10.; **103**, 2004.VI.30., 2015.VIII.21.; **104**, 2004.VI.30.; **105**, 2004.VI.30., 2004.VIII.10.; **109**, 2012.VII.6.; **110**, 2012.VIII.17., 2015.VII.7.; **111**, 2015.VII.7.

Publ.: **Dabas**, 1959.IX.16. R3; **Dabas** R1; **Inárcs**, 1954.IV.1. R3; **Kunpeszér** Pu; **Ócsa**, 1953.X.9., 1958.X.8. R3; **Ócsa** R1; **Táborfalva**, 1960.IX.20. R3.

- Acrotylus longipes* (Charpentier, 1845) – dünesáska – **Táborfalva: 103**, 2015. VIII.21.
- Aiolopus thalassinus* (Fabricius, 1781) – tengerzöld sáska – **Dabas: 54**, 2007. VIII.3.; **Kunpeszér: 86**, 2006.VI.20., VIII.14., X.2., 2007.VIII.3., X.4. Publ.: **Ócsa**, 1953.X.9. R3, **Ócsa** R1.
- Calliptamus barbarus* (Costa, 1836) – barbársáska – **Dabas: 2**, 2015.VIII.23.; **3**, 2015.VIII.23.; **40**, 2004.VIII.10.; **41**, 2007.VIII.3., 2011.VII.30., 2012.VII.6.; **60**, 2004.VIII.10.; **61**, 2004.VIII.10.; **78**, 2015.VIII.21.; **81**, 2004.VIII.10.; **82**, 2012.VIII.17.; **92**, 2004.VIII.10.; **93**, 2012.VIII.17.; **94**, 2004.VIII.10.; **95**, 2004.VIII.10.; **96**, 2004.VIII.10.; **98**, 2004.VIII.10.; **99**, 2012.VIII.17., 2015.VII.7.; **100**, 2012.VIII.17., 2015.VII.7.; **101**, 2004.VIII.10.; **102**, 2004.VIII.10.; **103**, 2015.VIII.21.; **104**, 2004.VIII.10.; **105**, 2004.VIII.10.; **108**, 2004.VIII.10.; **109**, 2012.VII.6.; **110**, 2012.VIII.17., 2015.VII.7.; **111**, 2012.VII.6., 2015.VII.7.; **113**, 2004.VIII.10., 2015.VIII.21.; **114**, 2004.VIII.10.; **115**, 2012.VII.6.; **116**, 2012.VII.6., 2015.VII.7.
- Calliptamus italicus* (Linnaeus, 1758) – olasz sáska – **Dabas: 3**, 2015.VIII.23.; **6**, 2015.VI.22.; **8**, 2004.VIII.10.; **9**, 2004.VIII.10.; **10**, 2004.VIII.10.; **13**, 2004.VIII.10.; **20**, 2015.IX.1.; **24**, 2004.VIII.10.; **29**, 2008.VI.17., IX.12.; **32**, 2004.VIII.10.; **38**, 2004.VIII.10.; **39**, 2004.VIII.10.; **40**, 2004.VIII.10.; **41**, 2004.VII.11., VIII.10., 2013.IX.15., 2015.VIII.23.; **42**, 2004.VIII.10.; **46**, 2004.VIII.10.; **50**, 2004.VIII.10.; **61**, 2004.VIII.10.; **67**, 2015.VIII.23.; **68**, 2004.VIII.10.; **69**, 2004.VIII.10.; **77**, 2004.VIII.10.; **79**, 2004.VIII.10.; **81**, 2004.VIII.10.; **86**, 2007.VIII.3.; **94**, 2004.VIII.10.; **96**, 2004.VIII.10.; **102**, 2004.VIII.10.; **108**, 2004.VIII.10.
- Chorthippus biguttulus* (Linnaeus, 1758) – zengő tarlósáska – **Dabas: 2**, 2015. VIII.23.; **3**, 2015.VIII.23.; **Táborfalva: 93**, 2012.VIII.17.; **112**, 2004.VIII.10., 2015.VI.18., VIII.21.; **113**, 2004.VIII.10., 2015.VIII.21. Publ.: **Dabas**, 1959.IX.6. R3; **Dabas** R1; **Ócsa**, **Öreg-turján** R1; **Ócsa**, 1953. IX.13. R3.
- Chorthippus brunneus* (Thunberg, 1815) – közönséges tarlósáska – **Dabas: 13**, 2015.IX.1.; **14**, 2004.VIII.10.; **19**, 2015.VIII.23.; **20**, 2004.VIII.10.; **27**, 2004.VIII.10.; **29**, 2008.VI.17.; **31**, 2004.VIII.10.; **32**, 2004.VIII.10.; **33**, 2004.VIII.10.; **34**, 2008.VII.29.; **36**, 2004.VIII.10.; **39**, 2004.VIII.10.; **40**, 2004.VIII.10.; **41**, 2004.VIII.10., 2005.X.4., 2007.IX.22., 2008.VII.29., 2009.VII.9., 2010.VII.20., IX.24., 2012.X.1.; **42**, 2004.VIII.10.; **60**, 2004.VI.30., VIII.10.; **65**, 2004.VIII.10.; **81**, 2004.VIII.10.; **Kunpeszér: 84**, 2006.VIII.14., 2007.V.23., VIII.3.; **85**, 2007.VIII.3., X.4.; **86**, 2007.VIII.3.; **Táborfalva: 92**, 2004.VIII.10.; **98**, 2004.VIII.10.; **104**, 2004.VI.30., VIII.10.; **105**, 2004.VIII.10.; **106**, 2004.VIII.10.; **107**, 2004.VIII.10.; **113**, 2004.VIII.10.; **114**, 2004.VIII.10.; **117**, 2015.VIII.21.

Publ.: **Dabas** R1; **Ócsa**, 1959.IX.13, 1961.IX.28 R3; **Ócsa, Öreg-turján** R1; **Táborfalva**, 1960.IX.20 R3.

Chorthippus dichrous (Eversmann, 1859) – vállas rétisáska – **Dabas**: 3, 2015.VIII.23.; 4, 2015.VIII.23.; 19, 2015.VIII.23.; 21, 2012.VII.6.; 24, 2004.VIII.10.; 27, 2004.VIII.10.; 29, 2008.VI.17.; 32, 2004.VIII.10.; 34, 2015.VIII.23.; 36, 2004.VIII.10.; 39, 2004.VIII.10.; 41, 2004.VIII.10., 2013.IX.15., 2015.VIII.23.; 45, 2012.VII.6., 2015.VIII.23.; 46, 2004.VIII.10.; 54, 2006.VIII.15., 2009.VII.9.; 59, 2004.VIII.10.; 62, 2004.VIII.10.; 65, 2004.VIII.10.; 67, 2004.VIII.10.; 68, 2004.VIII.10.; 77, 2004.VIII.10.; 79, 2004.VIII.10.; 109, 2012.VII.6.; 117, 2015.VIII.21.

Publ.: **Ócsa, Öreg-turján** R1.

Chorthippus dorsatus (Zetterstedt, 1821) – háttas rétisáska – **Dabas**: 3, 2015.VI.22.; 4, 2015.VIII.23.; 5, 2015.VI.22.; 6, 2015.VI.22.; 7, 2004.VIII.10.; 8, 2004.VIII.10.; 9, 2004.VIII.10.; 10, 2004.VIII.10.; 11, 2004.VIII.10., 2015.IX.1.; 12, 2004.VIII.10., 2015.IX.1.; 13, 2004.VIII.10., 2015.IX.1.; 14, 2004.VIII.10., 2015.IX.1.; 15, 2015.IX.1.; 16, 2015.IX.1.; 17, 2004.VIII.10.; 18, 2004.VIII.10.; 20, 2004.VIII.10., 2015.IX.1.; 21, 2015.VIII.23.; 22, 2004.VIII.10.; 23, 2006.VII.6., 2010.VII.20.; 24, 2004.VIII.10.; 25, 2010.VII.20., X.6.; 26, 2006.VII.6., 2010.IX.24.; 27, 2004.VIII.10.; 28, 2004.VIII.10.; 29, 2008.IX.12.; 31, 2004.VIII.10.; 34, 2004.VIII.10., 2005.X.4., 2007.VIII.3., 2008.VII.29., 2011.VII.30., 2012.X.1., 2013.IX.15., 2015.VIII.23.; 41, 2006.VIII.15., X.1., 2010.IX.24., 2012.X.1., 2013.IX.15.; 44, 2015.VIII.23.; 45, 2015.VIII.23.; 54, 2006.X.1., 2007.VIII.3., IX.22., 2008.VII.29., 2010.IX.24., 2011.VII.30., 2012.X.1., 2013.IX.15., 2015.VIII.23.; 62, 2004.VIII.10.; 63, 2015.VIII.23.; 67, 2015.VIII.23.; **Kunpeszér**: 85, 2007.X.4.; 88, 2006.VIII.14., X.2., 2007.VIII.3., X.4.

Publ.: **Dabas**, 1959.IX.16. R3; **Ócsa**, 1957.IX.25., 1959.X.10. R3; **Ócsa, Öreg-turján** R1; **Ócsa, Nagy-erdő** R1.

Chorthippus mollis (Charpentier, 1825) – halk tarlóáska – **Dabas**: 2, 2015.VIII.23.; 3, 2015.VIII.23.; 19, 2015.VIII.23.; 20, 2015.IX.1.; 26, 2010.X.1.; 34, 2007.IX.22., 2010.IX.24.; 41, 2005.X.4., 2006.VIII.15., X.1., 2007.VIII.3., IX.22., 2010.IX.24., 2012.X.1., 2013.IX.15., 2015.VIII.23.; 54, 2015.VIII.23.; 67, 2015.VIII.23.; 78, 2015.VIII.21.; **Kunpeszér**: 84, 2006.VIII.14., X.2., 2007.VIII.3., X.4.; 85, 2006.VIII.14., X.2., 2007.VIII.3.; 86, 2006.VIII.14., X.2., 2007.VIII.3., X.4.; 88, 2006.VIII.14.; **Táborfalva**: 99, 2012.VIII.17.; 107, 2015.VIII.21.; 108, 2015.VIII.21.; 113, 2015.VIII.21.; 117, 2015.VIII.21.

Publ.: **Dabas**, 1959.IX.16. R3; **Ócsa**, 1953.X.9., 1959.X.9. R3; **Ócsa** R1; **Táborfalva**, 1960.IX.20. R3.

Chorthippus oschei Helversen, 1986 – Osche-rétisáska – **Dabas:** 8, 2004.VIII.10.; 12, 2004.VIII.10.; 25, 2010.VII.20.; 67, 2004.VIII.10.; 77, 2004.VIII.10.; **Kunpeszér:** 86, 2006.VIII.14., 2007.X.4.

Publ.: Ócsa, Öreg-turján (mint *Ch. albomarginatus*) R1.

Chrysochraon dispar (Germar, 1834) – aranyos sáska – **Dabas:** 5, 2015.VI.22.; 29, 2008.VI.17.; 37, 2015.VI.18.; 54, 2011.VII.30.; 63, 2004.VI.30., 2015.VI.18., VIII.23.

Dociostaurus brevicollis (Eversmann, 1848) – rövidnyakú sáska – **Dabas:** 2, 2015.VIII.23.; 19, 2015.VIII.23.; 20, 2004.VIII.10.; 33, 2004.VIII.10.; 40, 2004.VIII.10.; 41, 2009.VII.9.; 42, 2004.VIII.10.; 60, 2004.VIII.10.; 61, 2004.VIII.10.; 78, 2015.VIII.21.; 81, 2004.VIII.10.; 82, 2012.VIII.17.; **Kunpeszér:** 86, 2006.VI.20., 2007.VIII.3.; **Táborfalva:** 92, 2004.VIII.10.; 94, 2004.VIII.10.; 99, 2015.VII.7.; 101, 2004.VIII.10.; 102, 2004.VIII.10.; 104, 2004.VIII.10.; 108, 2004.VIII.10.; 109, 2012.VII.6.; 111, 2012.VII.6., 2015.VII.7.; 113, 2004.VIII.10., 2015.VI.18.; 115, 2012.VII.6.; 116, 2012.VII.6., 2015.VII.7.; 117, 2015.VIII.21.

Euchorthippus declivus (Brisout de Barneville, 1848) – rövidszárnyú rétisáska – **Dabas:** 4, 2015.VIII.23.; 6, 2015.VI.22.; 8, 2004.VIII.10.; 9, 2004.VIII.10.; 10, 2004.VIII.10.; 11, 2004.VIII.10.; 12, 2004.VIII.10.; 13, 2004.VIII.10., 2015.VI.22.; 14, 2004.VIII.10.; 16, 2015.IX.1.; 17, 2004.VIII.10.; 18, 2004.VIII.10.; 20, 2015.VI.22., IX.1.; 26, 2010.VII.20.; 32, 2004.VIII.10.; 33, 2004.VIII.10.; 34, 2009.VII.9.; 37, 2015.VI.18.; 38, 2004.VIII.10.; 39, 2004.VIII.10.; 40, 2004.VIII.10.; 41, 2005.VII.11., 2006.VII.6., VIII.15., 2008.VII.29., 2009.VII.9., 2010.VII.20., 2011.VII.30., 2012.VII.6., 2013.IX.15., 2015.VIII.23.; 42, 2004.VIII.10.; 43, 2004.VIII.10.; 44, 2012.VII.6.; 45, 2015.VIII.23.; 46, 2004.VIII.10.; 47, 2004.VIII.10.; 50, 2004.VIII.10.; 54, 2012.VII.6.; 56, 2004.VIII.10.; 62, 2004.VIII.10.; 63, 2004.VIII.10.; 67, 2015.VIII.23.; 79, 2004.VIII.10.; 82, 2012.VIII.17.; **Kakucs:** 83, 2015.VI.22.; **Kunpeszér:** 84, 2006.X.2.; 85, 2006.VI.20., X.2.; 86, 2006.VI.20., X.2., 2007.VIII.3.; **Táborfalva:** 99, 2012.VIII.17.; 114, 2004.VIII.10.; 117, 2015.VIII.21.

Publ; Ócsa, Nagyerdő R1.

Euchorthippus pulvinatus (Fischer von Waldheim, 1846) – karcsú rétisáska – **Dabas:** 2, 2015.VIII.23.; 3, 2015.VIII.23.; 33, 2004.VIII.10.; 40, 2004.VIII.10.; 41, 2004.VIII.10., 2009.VII.9., 2011.VII.30., 2012.VII.6., 2013.IX.15., 2015.VIII.23.; 42, 2004.VIII.10.; 45, 2012.VII.6.; 60, 2004.VIII.10.; 69, 2004.VIII.10.; 78, 2015.VIII.21.; 81, 2004.VIII.10.; 82, 2012.VIII.17.; **Kunpeszér:** 84, 2006.VIII.14., X.2.; 85, 2007.VIII.3.; 86, 2007.VIII.3.; **Táborfalva:** 92, 2004.VIII.10.; 93, 2012.VIII.17.; 94, 2004.VIII.10.; 96, 2004.VIII.10.; 97,

2004.VIII.10.; **98**, 2004.VIII.10.; **99**, 2012.VIII.17., 2015.VII.7.; **100**, 2012.VIII.17.; **101**, 2004.VIII.10.; **102**, 2004.VIII.10.; **104**, 2004.VIII.10.; **106**, 2004.VIII.10.; **107**, 2004.VIII.10., 2015.VIII.21.; **108**, 2004.VIII.10., 2015.VIII.21.; **109**, 2012.VII.6.; **110**, 2012.VIII.17., 2015.VII.7.; **111**, 2012.VII.6., 2015.VII.7.; **112**, 2004.VIII.10., 2015.VI.18., VIII.21.; **113**, 2004.VIII.10., 2015.VI.18., VIII.21.; **114**, 2004.VIII.10.; **115**, 2012.VII.6.; **116**, 2012.VII.6., 2015.VII.7.; **117**, 2015.VIII.21.

Gomphocerippus rufus (Linnaeus, 1758) – erdei bunkócsápúsáska – Publ.: **Ócsa**, 1959.IX.13. R3; **Ócsa** R1.

Mecostethus parapleurus (Hagenbach, 1822) – hagymazöld sáska – **Dabas**: **5**, 2015.VI.22.; **48**, 2004.VIII.10.; **52**, 2004.VIII.10.; **54**, 2008.VII.29.; **55**, 2004.VIII.10.; **70**, 2012.VI.22.

Publ.: **Ócsa**, 1959.X.19. R3; **Ócsa** R1.

Myrmeleotettix antennatus (Fieber, 1853) – homoki bunkócsápúsáska – **Dabas**: **2**, 2015.VIII.23.; **3**, 2015.VIII.23.; **41**, 2007.VIII.3.; **78**, 2015.VIII.21.; **81**, 2004.VIII.10.; **82**, 2012.VIII.17.; **Táborfalva**: **92**, 2004.VIII.10.; **93**, 2012.VIII.17.; **94**, 2004.VIII.10.; **95**, 2004.VIII.10.; **99**, 2012.VIII.17., 2015.VII.7.; **100**, 2012.VIII.17.; **103**, 2004.VIII.10., 2015.VIII.21.; **104**, 2004.VIII.10.; **105**, 2004.VIII.10.; **108**, 2004.VIII.10.; **109**, 2012.VII.6.; **110**, 2012.VIII.17., 2015.VII.7.; **111**, 2012.VII.6., 2015.VII.7.; **113**, 2004.VIII.10., 2015.VIII.21.; **115**, 2012.VII.6.; **116**, 2012.VII.6., 2015.VII.7.; **117**, 2015.VIII.21.

Publ.: **Kunpeszér Pu**; **Ócsa** R1; **Örkény Pu**.

Myrmeleotettix maculatus (Thunberg, 1815) – kis bunkócsápúsáska – **Dabas**: **3**, 2015.VIII.23.; **61**, 2004.VI.30.; **81**, 2004.VIII.10.; **Táborfalva**: **92**, 2004.VI.30., VIII.10.; **94**, 2004.VI.30., VIII.10.; **95**, 2004.VI.30., VIII.10.; **98**, 2004.VI.30.; **101**, 2004.VIII.10.; **102**, 2004.VI.30., VIII.10.; **103**, 2004.VIII.10.; **104**, 2004.VI.30.; **105**, 2004.VI.30.; **108**, 2004.VIII.10.; **117**, 2015.VIII.21.

Publ.: **Ócsa** R1.

Oedaleus decorus (Germar, 1825) – szalagos sáska – **Dabas**: **3**, 2015.VIII.23.; **22**, 2004.VIII.10.; **33**, 2004.VIII.10.; **40**, 2004.VIII.10.; **41**, 2007.VIII.3., 2008.VII.29., 2009.VII.9.; **78**, 2015.VIII.21.; **82**, 2012.VIII.17.; **Táborfalva**: **92**, 2004.VIII.10.; **94**, 2004.VIII.10.; **96**, 2004.VIII.10.; **100**, 2015.VII.7.; **104**, 2004.VIII.10.; **109**, 2012.VII.6.; **117**, 2015.VIII.21.

Publ.: **Dabas**, 1959.IX.16. R3.

Oedipoda caerulea (Linnaeus, 1758) – kékszárnyú sáska – **Dabas**: **2**, 2015.VIII.23.; **3**, 2015.VIII.23.; **19**, 2015.VIII.23.; **40**, 2004.VIII.10.; **41**, 2005.VII.11., 2008.VII.29., 2009.VII.9., 2011.VII.30.; **78**, 2015.VIII.21.; **81**, 2004.VIII.10.; **Kunpeszér**: **84**, 2007.V.23.; **85**, 2007.VIII.3.; **Táborfalva**: **92**, 2004.

VIII.10.; **93**, 2012.VIII.17.; **94**, 2004.VIII.10.; **96**, 2004.VI.30.; **99**, 2015.VII.7.; **100**, 2012.VIII.17., 2015.VII.7.; **101**, 2004.VIII.10.; **103**, 2004.VIII.10., 2015.VIII.21.; **104**, 2004.VI.30.; **105**, 2004.VIII.10.; **109**, 2012.VII.6.; **110**, 2012.VIII.17., 2015.VII.7.; **111**, 2012.VII.6., 2015.VII.7.; **113**, 2015.VI.18.; **117**, 2015.VIII.21.

Publ.: **Dabas**, 1959.IX.16. R3; **Dabas** R1; **Ócsa, turján**, 1953.IX.9. R3; **Ócsa** 1958.VIII.3. R3; **Ócsa, Öreg-turján** R1; **Táborfalva** 1960.IX.29. R3.

Omocestus haemorrhoidalis (Charpentier, 1825) – barna tarlóásáska – **Dabas**: **40**, 2004.VI.30.; **41**, 2004.VIII.10., 2005.VII.11., X.4., 2007.VIII.3., IX.22., 2008.VII.29., 2009.VII.9., 2010.VII.20.; **42**, 2004.VIII.10.; **45**, 2012.VII.6.; **62**, 2004.VIII.10.; **67**, 2015.VIII.23.; **69**, 2004.VIII.10.; **Kunpeszér**: **84**, 2006.VIII.14., X.2., 2007.VIII.3.; **85**, 2006.VIII.14., 2007.VIII.3., X.4.; **86**, 2006.VIII.14., 2007.VIII.3., X.4.; **Táborfalva**: **94**, 2004.VIII.10.; **96**, 2004.VIII.10.; **97**, 2004.VIII.10.; **98**, 2004.VIII.10.; **99**, 2012.VIII.17.; **107**, 2015.VIII.21.; **108**, 2015.VIII.21.; **112**, 2004.VIII.10., 2015.VIII.21.; **113**, 2015.VIII.21.; **117**, 2015.VIII.21.

Publ.: **Ócsa, Öreg-turján** R1.

Omocestus minutus (Brullé, 1832) – apró tarlóásáska – **Dabas**: **19**, 2015.VIII.23.; **78**, 2015.VIII.21.

Omocestus petraeus (Brisout de Barneville, 1852) – szőke tarlóásáska – **Dabas**: **41**, 2008.VII.29., 2009.VII.9., 2010.VII.20., 2011.VII.30., 2012.VII.6., 2012.X.1., 2013.IX.15., 2015.VIII.23.; **Táborfalva**: **92**, 2004.VIII.10.; **93**, 2012.VIII.17.; **94**, 2004.VIII.10.; **100**, 2012.VIII.17.; **102**, 2004.VIII.10.; **104**, 2004.VIII.10.; **107**, 2015.VIII.21.; **108**, 2004.VIII.10.; **109**, 2012.VII.6.; **117**, 2015.VIII.21.

Publ.: **Ócsa** R1; **Kunpeszér** Pu.

Omocestus rufipes (Zetterstedt, 1821) – vöröshasú tarlóásáska – **Dabas**: **6**, 2015.VI.22.; **7**, 2004.VIII.10.; **8**, 2004.VIII.10.; **9**, 2004.VIII.10.; **10**, 2004.VIII.10.; **11**, 2004.VIII.10.; **12**, 2004.VIII.10., 2015.IX.1.; **13**, 2004.VIII.10.; **14**, 2004.VIII.10., 2015.VI.22., IX.1.; **15**, 2015.VI.22., IX.1.; **16**, 2015.VI.22.; **17**, 2004.VIII.10.; **18**, 2004.VIII.10.; **20**, 2015.VI.22.; **21**, 2015.VIII.23.; **22**, 2004.VIII.10.; **26**, 2006.VII.6.; **27**, 2004.VIII.10.; **28**, 2004.VIII.10.; **34**, 2004.VIII.10., 2007.VI.1., IX.22.; 2008.VII.29., 2009.VII.9., 2012.VII.6., X.1., 2013.IX.15., 2015.VIII.23.; **36**, 2004.VIII.10.; **37**, 2015.VI.18.; **39**, 2004.VIII.10.; **41**, 2006.VIII.15., 2007.IX.22., 2012.X.1., 2013.IX.15.; **45**, 2012.VII.6., 2015.VIII.23.; **48**, 2004.VIII.10.; **49**, 2004.VIII.10.; **53**, 2004.VIII.10.; **54**, 2004.VIII.10., 2007.IX.22., 2008.VII.29., 2009.VII.9., 2012.X.1., 2013.IX.15., 2015.VIII.23.; **59**, 2004.VIII.10.; **63**, 2004.VIII.10., 2015.VIII.23.; **65**, 2004.VIII.10.; **66**, 2004.VIII.10.; **67**, 2004.VIII.10.; **68**, 2004.VIII.10.; **79**, 2004.VIII.10.; **Kakucs**: **83**, 2015.VI.22.; **Kunpeszér**:

84, 2007.X.4.; **86**, 2006.VIII.14., 2007.V.23., X.4.; **88**, 2006.VIII.14., 2007.VIII.3., X.4.

Publ.: **Dabas R1**; **Ócsa**, 1959.X.19. R3; **Ócsa, Öreg-turján R3**; **Táborfalva**, 1960.IX.20. R3.

Pezotettix giornae (Rossi, 1794) – kis hegyisáska – **Dabas: 9**, 2004.VIII.10.; **11**, 2015.VI.22.; **13**, 2004.VIII.10., 2015.VI.22.; **14**, 2004.VIII.10., 2015.VI.22., IX.1.; **15**, 2004.VIII.10., 2015.VI.22.; **16**, 2015.VI.22., IX.1.; **17**, 2004.VIII.10.; **18**, 2004.VIII.10.; **20**, 2004.VIII.10.

Publ.: **Dabas, Vizes nyilas** (két UTM négyzetben), 2004. Na.

Pseudochorthippus montanus (Charpentier, 1825) – lápréti sáska – Publ: **Dabas**, 1959.IX.16. R3; **Dabas R1**; **Ócsa, Turján**, 1953.IX.11. R3; **Ócsa, Öreg-turján R1**.

Pseudochorthippus parallelus (Zetterstedt, 1821) – közönséges rétisáska – **Dabas: 4**, 2015.VIII.23.; **5**, 2015.VI.22.; **6**, 2015.VI.22.; **7**, 2004.VIII.10.; **8**, 2004.VIII.10.; **9**, 2004.VIII.10.; **10**, 2004.VIII.10.; **11**, 2004.VIII.10., 2015.VI.22.; **12**, 2004.VIII.10., 2015.VI.22., IX.1.; **13**, 2004.VIII.10., 2015.VI.22.; **14**, 2004.VIII.10., 2015.VI.22.; **15**, 2004.VIII.10., 2015.VI.22.; **16**, 2015.VI.22.; **17**, 2004.VIII.10.; **18**, 2004.VIII.10.; **20**, 2004.VIII.10., 2015.VI.22.; **21**, 2012.VII.6., 2015.VIII.23.; **23**, 2006.VII.6., 2010.VII.20.; **25**, 2010.VII.20.; **26**, 2006.VII.6., 2010.VII.20.; **27**, 2004.VIII.10.; **28**, 2004.VIII.10.; **29**, 2008.VI.17., IX.12.; **32**, 2004.VIII.10.; **34**, 2004.VIII.10., 2007.VI.1., 2008.VII.29., 2009.VII.9., 2011.VII.30., 2012.VII.6., 2013.IX.15.; **35**, 2004.VIII.10.; **36**, 2004.VIII.10.; **37**, 2015.VI.18.; **41**, 2004.VIII.10., 2005.VII.11., 2006.VII.6., 2010.IX.24.; **43**, 2004.VIII.10.; **44**, 2012.VII.6.; **45**, 2012.VII.6., 2015.VIII.23.; **46**, 2004.VIII.10.; **47**, 2004.VIII.10.; **48**, 2004.VIII.10.; **49**, 2004.VIII.10.; **50**, 2004.VIII.10.; **52**, 2004.VIII.10.; **53**, 2004.VIII.10.; **54**, 2004.VIII.10., 2005.VII.11., 2006.VII.6., VIII.15., 2007.VI.1., 2007.VIII.3., 2008.VII.29., 2009.VII.9., 2010.VII.20., 2011.VII.30., 2012.VII.6., 2013.IX.15.; **55**, 2004.VIII.10.; **56**, 2004.VIII.10.; **59**, 2004.VIII.10.; **62**, 2004.VIII.10.; **63**, 2004.VIII.10., 2015.VI.18., VIII.23.; **65**, 2004.VIII.10.; **66**, 2004.VIII.10.; **67**, 2004.VIII.10.; **68**, 2004.VIII.10.; **79**, 2004.VIII.10.; **Kakucs: 83**, 2015.VI.22.; **Ócsa: 91**, 2010.V.22.; **Táborfalva: 106**, 2004.VIII.10.

Sphingonotus caerulans Linnaeus, 1767) – homoksínú sáska (7. ábra) – **Dabas: 82**, 2012.VIII.17.; **Táborfalva: 103**, 2004.VIII.10., 2015.VIII.21.

Publ.: **Ócsa** 1958.X.9. R3; **Ócsa R1**.

Stenobothrus crassipes (Charpentier, 1825) – rövidszárnýú sztyepprétisáska – **Dabas: 6**, 2015.VI.22.; **8**, 2004.VIII.10.; **11**, 2004.VIII.10.; **20**, 2004.VIII.10.; **32**, 2004.VIII.10.; **38**, 2004.VIII.10.; **39**, 2004.VIII.10.; **41**, 2004.VIII.10.,

7. ábra. Homokszínű sáska (*Spingonotus caerulans*). Geofil sáskafaj, a táborfalvai lőtérben szórványosan fordul elő (fotó: Szövényi Gergely)

2005.VII.11., X.4.; 2006.VII.6., VIII.15., X.1., 2007.VI.1., VIII.3., IX.22., 2011.VII.30., 2012.VII.6.; **43**, 2004.VIII.10.; **44**, 2012.VII.6., 2015.VIII.23.; **47**, 2004.VIII.10.; **49**, 2004.VIII.10.; **50**, 2004.VIII.10.; **63**, 2015.VI.18.; **67**, 2004.VIII.10.; **69**, 2004.VIII.10.; **Kunpeszér: 84**, 2006.VIII.14., X.2., 2007.VIII.3.; **85**, 2006.VI.20., X.2., 2007.VIII.3.; **86**, 2007.V.23., VIII.3.; **88**, 2007.VIII.3.; **Táborfalva: 112**, 2004.VIII.10., 2015.VI.18.; **114**, 2004.VIII.10.
Publ.: Ócsa R1.

Stenobothrus fischeri (Eversmann, 1848) – Fischer-rétisáska – **Táborfalva: 92**, 2004.VIII.10.; **94**, 2004.VIII.10.; **96**, 2004.VIII.10.; **97**, 2004.VIII.10.; **102**, 2004.VIII.10.; **104**, 2004.VIII.10.; **107**, 2015.VI.8.; **112**, 2015.VI.18.; **113**, 2015.VI.18.; **114**, 2004.VIII.10.; **116**, 2015.VII.7.

Stenobothrus lineatus (Panzer, 1796) – jajgató rétisáska – **Dabas: 8**, 2004.VIII.10.; **10**, 2004.VIII.10.; **11**, 2004.VIII.10., 2015.VI.22., IX.1.; **13**, 2015.VI.22., 2015.IX.1.; **14**, 2004.VIII.10., 2015.VI.22.; **15**, 2015.VI.22.; **17**, 2004.VIII.10.; **20**, 2004.VIII.10., 2015.VI.22.; **21**, 2012.VII.6.; **24**, 2004.VIII.10.; **25**, 2010.VII.20.; **26**, 2006.VII.6., 2010.VII.20.; **27**, 2004.VIII.10.; **32**, 2004.VIII.10.; **34**, 2012.VII.6., 2013.IX.15.; **37**, 2015.VI.18.; **38**, 2004.VIII.10.; **39**, 2004.VIII.10.; **41**, 2004.VIII.10., 2006.VII.6., 2009.VII.9., 2010.VII.20., 2012.VII.6.; **44**, 2012.VII.6., 2015.VIII.23.; **45**, 2012.VII.6., 2015.VIII.23.;

49, 2004.VIII.10.; **50**, 2004.VIII.10.; **54**, 2009.VII.9., 2012.VII.6.; **59**, 2004.VIII.10.; **63**, 2015.VI.18.; **66**, 2004.VIII.10.; **79**, 2004.VIII.10.; **Kakucs**: **83**, 2015.VI.22.; **Kunpeszér**: **85**, 2007.VIII.3.; **Táborfalva**: **112**, 2015.VI.18.; **113**, 2015.VI.18.; **114**, 2004.VIII.10.

Publ.: **Dabas**, 1959.IX.16. R3; **Dabas** R1; **Ócsa**, 1958.VIII.3. R3; **Ócsa** R1.

Stenobothrus nigromaculatus (Herrich Schäffer, 1840) – sztyeppréti sáska – **Dabas**: **3**, 2015.VIII.23.; **6**, 2015.VI.22.; **20**, 2015.VI.22.; **24**, 2004.VIII.10.; **34**, 2010.VII.20.; **38**, 2004.VIII.10.; **41**, 2004.VIII.10., 2005.VII.11., 2006.VII.6., 2007.VI.1., 2008.VII.29., 2009.VII.9., 2010.VII.20., 2011.VII.30., 2012.VII.6., 2015.VIII.23.; **Táborfalva**: **92**, 2004.VIII.10.; **96**, 2004.VIII.10.; **97**, 2004.VIII.10.; **98**, 2004.VIII.10.; **99**, 2015.VII.7.; **102**, 2004.VIII.10.; **107**, 2004.VIII.10.; **108**, 2004.VIII.10.; **113**, 2015.VI.18.; **117**, 2015.VIII.21. Publ.: **Ócsa**, 1958.VI.26. R3.

Stetophyma grossum (Linnaeus, 1758) – tundrasáska – Publ.: **Ócsa, turján**, 1952.X.25. R3; **Ócsa**, 1953.IX.6., 1957.IX.26. R3; **Ócsa, Öreg-turján** R3.

*

Köszönetnyilvánítás – A terepi munkák megszervezésében és kivitelezésében nyújtott segítségért köszönet jár Bérces Sándornak, Verő Györgynek és Csóka Annamáriának, a Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság munkatársainak, Máté Andrásnak, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság egykori munkatársának, illetve Halpern Bálintnak, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület munkatársának. A terepi munkákban nyújtott gyakorlati segítségéért Puskás Gellértet és Zalai Bélát, adatának rendelkezésemre bocsátásáért pedig Máté Andrást és Molnár Ábelt illeti köszönet. A dolgozat alapjául szolgáló adatok összegyűjtését a Duna–Ipoly és a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságok, és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület támogatása tette lehetővé. A szerző a vizsgálatok ideje alatt a Magyar Tudományos Akadémia Bolyai Kutatási Ösztöndíjának támogatottja volt.

IRODALOMJEGYZÉK

- CHOBANOV, D.P., HOCHKIRCH, A., IORGU, I.S., IVKOVIĆ, S., KRIŠTIN, A., LEMONNIER-DARCEMONT, M., PUSHKAR, T., ŞIRIN, D., SKEJO, J., SZÖVÉNYI, G., VEDENINA, V. és WILLEMSE, L.P.M. (2016): *Isophya costata*. – In: *The IUCN Red List of Threatened Species 2016*: e.T4470981-8A70268719. <https://doi.org/10.2305/IUCN.UK.2016-3.RLTS.T44709818A70268719.en>. [Hozzáférés: 2017. szeptember 1.]
- CIGLIANO, M.M., BRAUN, H., EADES, D.C. és OTTE, D. (2017): *Orthoptera Species File. Version 5.0/5.0*. – <http://Orthoptera.SpeciesFile.org> [Hozzáférés: 2017. augusztus 8.]
- FRIVALDSZKY, J. (1867): *A magyarországi egyenesrőpűek magánrajza. (Monographia Orthopterorum Hungariae.)* – Eggenberger, Pest, 201 pp.
- HOCHKIRCH, A., WILLEMSE, L.P.M., CHOBANOV, D.P., LEMONNIER-DARCEMONT, M., ŞIRIN, D., VEDENINA, V., SZÖVÉNYI, G., IVKOVIĆ, S., KRIŠTIN, A., SKEJO, J., IORGU, I.S. és PUSHKAR, T. (2016a): *Oedipoda miniata*. In: *The IUCN Red List of Threatened Species 2016*: e.T1608459-7A74507554. [Hozzáférés: 2017. szeptember 1.]
- HOCHKIRCH, A., WILLEMSE, L.P.M., RUTSCHMANN, F., CHOBANOV, D.P., KLEUKERS, R., KRIŠTIN, A., PRESA, J.J. és SZÖVÉNYI, G. (2016b): *Stenobothrus rubicundulus*. – In: *The IUCN Red List of Threatened Species 2016*: e.T16084507A74515247. <https://doi.org/10.2305/IUCN.UK.2016-3.RLTS.T16084507A74515247.en>. [Hozzáférés: 2017. szeptember 1.]
- HOCHKIRCH, A., WILLEMSE, L.P.M., CHOBANOV, D.P., LEMONNIER-DARCEMONT, M., ŞIRIN, D., VEDENINA, V., SZÖVÉNYI, G., IVKOVIĆ, S., KRIŠTIN, A., SKEJO, J., IORGU, I.S. és PUSHKAR, T. (2016c): *Acrotylus longipes*. – In: *The IUCN Red List of Threatened Species 2016*: e.T1543117-4A70826598. [Hozzáférés: 2017. szeptember 1.]
- HOCHKIRCH, A., PRESA, J.J., CHOBANOV, D.P., IORGU, I.S., KRIŠTIN, A., ZUNA-KRATKY, T., IVKOVIĆ, S., PUSKÁS, G., SZÖVÉNYI, G., LIANA, A., WILLEMSE, L.P.M., KLEUKERS, R. és RUTSCHMANN, F. (2016d): *Gampsocleis glabra*. – In: *The IUCN Red List of Threatened Species 2016*: e.T44711951A74539627. [Hozzáférés: 2017. szeptember 1.]
- HOCHKIRCH, A., NIETO, A., GARCÍA CRIADO, M., CÁLIX, M., BRAUD, Y., BUZZETTI, F.M., CHOBANOV, D., ODÉ, B., PRESA ASENSIO, J.J., WILLEMSE, L., ZUNA-KRATKY, T., BARRANCO VEGA, P., BUSHELL, M., CLEMENTE, M.E., CORREAS, J.R., DUSOULIER, F., FERREIRA, S., FONTANA, P., GARCÍA, M.D., HELLER, K-G., IORGU, I. Ş., IVKOVIĆ, S., KATI, V., KLEUKERS, R., KRIŠTIN, A., LEMONNIER-DARCEMONT, M., LEMOS, P., MASSA, B., MONNERAT, C., PAPAPAVLOU, K.P., PRUNIER, F., PUSHKAR, T., ROESTI, C., RUTSCHMANN, F., ŞIRIN, D., SKEJO, J., SZÖVÉNYI, G., TZIRKALLI, E., VEDENINA, V., BARAT DOMENECH, J., BARROS, F., CORDERO TAPIA, P.J., DEFAUT, B., FARTMANN, T., GOMBOC, S., GUTIÉRREZ-RODRÍGUEZ, J., HOLUŠA, J., ILLICH, I., KARJALAINEN, S., KOČÁREK, P., KORSUNOVSKAYA, O., LIANA, A., LÓPEZ, H., MORIN, D., OLMO-VIDAL, J.M., PUSKÁS, G., SAVITSKY, V., STALLING, T. és TUMBRINCK, J. (2016e): *European Red List of Grasshoppers, Crickets and Bush-crickets*. – Publications Office of the European Union, Luxembourg, 86 pp.
- KENYERES, Z. és BAUER, N. (2001): A farkos lombszöcske [*Tettigonia caudata* (Charpentier, 1845)] (Saltatoria: Tettigoniidae) előfordulása a Bakonyban. – *Folia Entomologica Hungarica* **62**: 324–327.
- NAGY, A., KISFALI, M., SZÖVÉNYI, G., PUSKÁS, G. és RÁCZ, I. A. (2010): Distribution of Catantopinae species (Orthoptera: Acrididae) in Hungary. – *Articulata* **25**(2): 221–237.
- PANROK, A. és SZÖVÉNYI, G. (2013): First record and current distribution of *Omocestus minutus* (Brullé, 1832) (Orthoptera: Acrididae) in Hungary. – *Articulata* **18**(1–2): 91–102.

- PUNGUR, GY. (1899): Ordo Orthoptera. – In: *A Magyar Birodalom Állatvilága (Fauna Regni Hungariae) III. Arthropoda*. A Királyi Magyar Természettudományi Társulat, Budapest, 16 pp.
- RÁCZ, I. (1986): Orthoptera from the Kiskunság National Park. – In: MAHUNKA, S. (szerk.): *The Fauna of the Kiskunság National Park, I.* Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 93–101.
- RÁCZ, I. (1992): Orthopteren des Ungarischen Naturwissenschaftlichen Museums, Budapest. I: Tettigoniidae. – *Folia Entomologica Hungarica* **53**: 155–163.
- RÁCZ, I. A., NAGY, A. és JANCSEK, E. (2005): Orthoptera collection of the Hungarian Natural History Museum (Budapest) II.: Caelifera. – *Folia historico-naturalia Musei Matraensis* **29**: 123–133.
- ŠUŠLÍK, V. (1975): Disperzia, abundancia a biomasá koníkov z čeláde Acrididae (Orthoptera) na pasienku pri Banskej Štiavnici. – *Biologia (Bratislava)* **30**(11): 847–851.
- SZELÉNYI, G., NAGY, B. és SÁRINGER, GY. (1974): Zoocenological study of animal communities of the Csévharaszt sandy steppe area (Middle Hungary). – *Abstracta Botanica* **2**: 47–69.
- SZÖVÉNYI, G. (2007): Egyenesszárnyú rovarok és együtteseik tér-időbeli változásai a rákosi vipera kiskunsági élőhelyein. – In: HALPERN, B. (szerk.): *A rákosi vipera védelme. Rosalia* **3**. Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, Budapest, pp. 167–183.
- SZÖVÉNYI, G., HARMOS, K. és NAGY, B. (2013): The Orthoptera fauna of Cserhát Hills and its surroundings (North Hungary). – *Articulata* **28** (1/2): 69–90.
- SZÖVÉNYI, G., PUSKÁS, G. és NAGY, B. (2016): A magyarországi egyenesszárnyú-fauna áttekintése és természetvédelmi szempontú értékelése. – In: PUSKÁS, G. és SZÖVÉNYI, G. (szerk.): *Első Magyar Orthopterás Találkozó. 2016. szeptember 17. Program és összefoglalók*. Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, p. 30.

THE ORTHOPTERA FAUNA OF THE TURJÁNVIDÉK IN THE
DANUBE–TISZA INTERFLUVE

Gergely SZÖVÉNYI

*Department of Zootaxonomy and Ecology, Biological Institute, Eötvös Loránd University,
H-1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/C, Hungary. E-mail: gergely.szovenyi@ttk.elte.hu*

The treeless lowland habitats of the Turjánvidék, typical of the northwestern part of the Danube–Tisza Interfluve, represent a homeland to a species rich assemblage of orthopterans. No significant compilation has been published on the area so far, the data found in literature are scanty. Nature conservation-oriented studies have targeted the orthopterans as well as other taxa within the Ócsa and the Táborfalva military training areas and within the overlapping Natura 2000 site, the Turjánvidék (HUDI20051) from the beginning of the 2000s. A database on 112 published records of 43 Orthoptera species and on the 1499 records of 59 species collected in the present study was compiled. Altogether, 69 species were reported from the area, 25 of which belong to the order Ensifera and 40 to the order Caelifera. Regarding the formerly published data, 4 species had to be deleted from the checklist due to misidentification or taxonomic changes. Thus the actual number of species is 65 (25), which means 51% of the entire Hungarian Orthoptera fauna. Considering the total area of the study sites and their lowland situation, this number is very high and might be due to the high proportion and diversity of grasslands. *Bradyporus dasyptus* and *Onconotus servillei*, 2 large-bodied species specific of forest steppes reported from the area earlier most probably had been extinct from the entire territory of Hungary by the beginning of the 20th century. Still existing species of nature conservation interest: the strictly protected *Isophya costata*, 5 protected species (*Acrida ungarica*, *Acrotylus longipes*, *Calliptamus barbarus*, *Gampsocleis glabra* and *Polysarcus denticauda*), as well as 22 regionally valuable albeit not protected species. *Montana montana*, *Myrmeleotettix antennatus* and *Euchorthippus pulvinatus* among the latter species are listed as endangered species also by the IUCN Red List for Europe at the EC level.

Key words: Danube–Tisza Interfluve, Hungary, Orthoptera fauna, Turjánvidék